

รายงานวิจัยสถาบัน

เรื่อง

ปริมาณและการใช้หนังสือที่จัดหาตามการเสนอแนะของอาจารย์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ที่จัดหาในช่วง
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549

Number and use of books acquired as recommended by lecturers
at Suranaree University of Technology
between fiscal years 2003 and 2006

คณะผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการ

นางดวงใจ กาญจนศิลป์

ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ผู้ร่วมวิจัย

นางศิริรัชณี เฟลครบุรี	นักวิจัย
นางขวัญแก้ว เทพวิชิต	นักวิจัย
นางสาวพุทธชาติ เรืองศิริ	นักวิจัย
นางคณินนิตย์ ทิพย์แก้ว	นักวิจัย

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยสถาบันจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

มีนาคม 2551

คำนำ

การวิจัยสถาบันมีความสำคัญและจำเป็นต่อการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอุดมศึกษา เป็นประโยชน์ในการจัดหาข้อมูลสำหรับสนับสนุนการวางแผน การกำหนดนโยบาย และการตัดสินใจของผู้บริหาร การวิจัยสถาบันจึงมีหน้าที่ศึกษาวิเคราะห์สถาบัน วิเคราะห์การดำเนินงาน สภาพแวดล้อม กระบวนการของสถาบันจัดหาสารสนเทศเพื่อการบริหาร พัฒนา นโยบายและการนำไปปฏิบัติ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนการดำเนินงานวิจัยสถาบัน และใช้ผลการวิจัยสถาบันเพื่อประโยชน์ในการจัดหาสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ การกำหนดนโยบายของมหาวิทยาลัย ปรับปรุง พัฒนางานทั้งด้านการบริหาร การจัดการเรียนการสอน และการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยกำหนดให้งานวิจัยสถาบันดำเนินงานภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการวิจัยสถาบันที่ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยสถาบันจากภายนอก และกรรมการที่เกี่ยวข้องจากภายใน คณะกรรมการวิจัยสถาบัน มีหน้าที่ในการพิจารณา และรับรองความก้าวหน้าของงานวิจัยสถาบัน และรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีให้การสนับสนุนการดำเนินงานวิจัยสถาบัน โดยจัดงบประมาณอุดหนุนการวิจัยสถาบันทุกโครงการ ผลการวิจัยสถาบันจึงเป็นลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย การจะเผยแพร่ผลการวิจัยสถาบันจะต้องได้รับความเห็นชอบจากมหาวิทยาลัยก่อน

มหาวิทยาลัยขอขอบคุณคณะกรรมการวิจัยสถาบัน ผู้วิจัย และผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมทำ ให้งานวิจัยสถาบันดำเนินไปได้ตามเป้าหมายทุกประการ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือเช่นนี้ตลอดไป

(รองศาสตราจารย์ ดร. ประสาท สืบคำ)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาปริมาณของหนังสือที่จัดหาตามการเสนอแนะของอาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่จัดหาในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 ตามหมวดหมู่ทางบรรณารักษศาสตร์ (2) ศึกษาปริมาณการใช้หนังสือที่จัดหาตามการเสนอแนะของอาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่จัดหาในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 ตามหมวดหมู่ทางบรรณารักษศาสตร์ การวิจัยนี้ทำการศึกษาเฉพาะหนังสือที่จัดซื้อโดยได้รับการเสนอแนะจากอาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีทุกท่านที่ปฏิบัติงานในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 และเป็นหนังสือที่ห้องสมุดอนุญาตให้ยืมออกได้ผ่านระบบห้องสมุดอัตโนมัติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบบันทึกข้อมูลนับความถี่หนังสือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การจัดหาหนังสือตามการเสนอแนะของอาจารย์ ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษาจัดหาหนังสือตามการเสนอแนะของอาจารย์ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 จำนวนทั้งสิ้น 10,381 เล่ม จำแนกเป็นภาษาไทย 2,269 เล่ม (ร้อยละ 21.86) และภาษาต่างประเทศ 8,112 เล่ม (ร้อยละ 78.14) โดยสำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์จัดหาหนังสือมากที่สุด จำนวน 3,934 เล่ม (ร้อยละ 37.90) สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม จำนวน 3,531 เล่ม (ร้อยละ 34.01) และสำนักวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 1,645 เล่ม (ร้อยละ 15.85) ตามลำดับ สำหรับหมวดหมู่ของหนังสือที่จัดหาตามการเสนอแนะของอาจารย์ มากที่สุด คือ หมวด T (เทคโนโลยี) จำนวน 3,433 เล่ม (ร้อยละ 33.07) รองลงมา คือ หมวด Q (วิทยาศาสตร์) จำนวน 2,590 เล่ม (ร้อยละ 24.95) และหมวด H (สังคมศาสตร์) จำนวน 1,775 เล่ม (ร้อยละ 17.10) แต่เมื่อพิจารณาการจัดหาหนังสือตามภาษา พบว่า ทั้งหนังสือภาษาต่างประเทศและภาษาไทยหมวด T (เทคโนโลยี) มากที่สุด จำนวน 2,820 เล่ม (ร้อยละ 34.76) และ 613 เล่ม (ร้อยละ 27.02) ตามลำดับ

2. การใช้หนังสือ ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2550 มีการใช้หนังสือทั้งหมด จำนวน 65,102 เล่ม และหนังสือในหมวด T (เทคโนโลยี) มีการใช้มากที่สุด จำนวน 27,547 ครั้ง (ร้อยละ 42.31) รองลงมาคือ หมวด Q (วิทยาศาสตร์) จำนวน 19,936 ครั้ง (ร้อยละ 30.62) และหมวด H (สังคมศาสตร์) จำนวน 8,111 ครั้ง (ร้อยละ 12.46) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาแยกตามภาษา พบว่า ทั้งหนังสือภาษาต่างประเทศและภาษาไทยหมวดที่มีการใช้มากที่สุด คือ หมวด T (เทคโนโลยี) จำนวน 9,395 ครั้ง (ร้อยละ 39.34) และ 18,152 ครั้ง (ร้อยละ 44.03) รองลงมาคือ หมวด Q

(วิทยาศาสตร์) จำนวน 7,970 ครั้ง (ร้อยละ 33.37) และ 11,966 ครั้ง (ร้อยละ 29.03) และหมวด H (สังคมศาสตร์) จำนวน 2,503 ครั้ง (ร้อยละ 10.48) และ 5,608 ครั้ง (ร้อยละ 13.60) ตามลำดับ

3. การเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดหาการใช้หนังสือ และอัตราการใช้ต่อเล่ม
ในช่วงปีงบประมาณพ.ศ. 2546-2549 มีการจัดหาหนังสือทั้งหมด จำนวน 10,381 เล่ม มีการใช้หนังสือ 65,102 ครั้ง และมีอัตราการใช้โดยเฉลี่ย 6.27 ครั้งต่อเล่ม โดยหนังสือหมวดที่มีอัตราการใช้ต่อเล่มมากที่สุด คือ หมวด WA (สาธารณสุขศาสตร์) มีอัตราการใช้มากถึง 9.23 ครั้งต่อเล่ม รองลงมาคือ หมวด T (เทคโนโลยี) มีอัตราการใช้ 8.02 ครั้งต่อเล่ม และหมวด Q (วิทยาศาสตร์) มีอัตราการใช้ 7.70 ครั้งต่อเล่ม ตามลำดับ

Abstract

The purposes of this research were (1) to study the quantity of books purchased in response to Suranaree University of Technology lecturers' suggestions during 2003 – 2006 fiscal years, based on library classification, (2) to study the quantity of utilization of those purchased books during 2003 – 2006 fiscal years. The research studied only the books purchased in response to the suggestions made by all Suranaree University Technology lecturers who were working at the university during 2003 – 2006, and they were the books which were lent through the automated library system. The research instrument was a data record form of frequency constructed by the researchers, using the Microsoft Excel program. Research data were analyzed by the descriptive statistics for frequency, percentile and mean.

The research results were found as follows:

(1) Book provision in response to the lecturers' suggestions The Center for Library Resources and Educational Media provided a total of 10,381 books in response to the lecturers' suggestions during 2003 – 2006 fiscal years. Among the prior stated number of books, 2,269 were books published in Thai (21.86%) and 8,112 in foreign languages (78.14%). The Institute of Engineering was provided with the highest number of books i.e. 3,934 (37.90%), followed by the Institute of Social Technology i.e. 3,531 (34.01%) and Institute of Science i.e. 1,645 (15.85%) respectively. Regarding book classification, books in category T (Technology) were purchased in response to the lecturers' suggestions with the highest number i.e. 3,433 (33.07%), followed by books in category Q (Science) i.e. 2,590 (24.95%) and books in category H (Social Science) i.e. 1,775 (17.10%). However, from an analysis of book provision based on languages of book, it was found that books in category T (Technology) published in both Thai and foreign languages were provided with the highest number i.e. 2,820 (34.76%) and 613 (27.02) respectively.

(2) Book utilization During 2003 – 2007 fiscal years, it was found that the total number of lent books was 65,102 and books in category T (Technology) were lent with the highest frequency i.e. 27,547 times (42.31%), followed by books in category Q (Science) i.e. 19,936 times (30.62%) and books in category H (Social Science) i.e. 8,111 (12.46%) times respectively. However, from an analysis of book provision based on languages of book, it was found that

books in category T (Technology) published in both Thai and foreign languages were lent with highest frequency i.e. 9,395 (39.34%) and 1,8152 (44.03%), followed by books in category Q (Science) i.e. 7,970 (33.37%) and 11,966 (29.03%) and books in category H (Social Science) i.e. 2,503 (10.48) and 5,608 (13.60%) times respectively.

(3) Data comparison regarding book provision and book utilization and utilization rate per book During 2003 – 2006 fiscal years, a total number of book provision was 10,381. A total number of time of book lending was 65,102. The lending rate in average was 6.27 times per book. Books in category WA (Public Health Science) showed the highest rate of lending per book, i.e. 9.23, followed by books in category T (Technology) i.e. 8.02 times per book and books in category Q (Science) i.e. 7.70 times per book respectively.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยสถาบันฉบับนี้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย อาทิ บุคลากรจากบริษัทลิบเน็ทส์ จำกัด บุคลากรฝ่ายพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษาที่ช่วยเหลือในการเก็บ รวบรวมและตรวจสอบข้อมูลจากระบบ HORIZON คณะผู้วิจัยขอขอบคุณทุนอุดหนุนการวิจัยสถาบันจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ที่ให้ความสนับสนุนในการวิจัย และขอขอบพระคุณคณะกรรมการวิจัยสถาบันที่เปิดโอกาสให้คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามเจตนารมณ์ที่หวังไว้ทุกประการ และท้ายสุดขอขอบคุณคุณจุไรรัตน์ วิสัยดี บุคลากรส่วนแผนงานที่กรุณาให้คำปรึกษา ตรวจสอบงานวิจัยสถาบันฉบับนี้ให้สำเร็จได้ด้วยดี

คณะผู้วิจัย

ตุลาคม 2550

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ.....	ข
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
การประเมินทรัพยากรสารสนเทศ.....	7
ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.....	13
สภาพหนังสือของศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ.2546-2549	14
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	21
ประชากร	21
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	21
การรวบรวมข้อมูล.....	21
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	22

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	23
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดหาหนังสือตามการเสนอแนะของ อาจารย์.....	23
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หนังสือ.....	31
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดหาหนังสือกับการใช้หนังสือ และอัตรา การใช้ต่อเล่ม.....	34
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	42
สรุปผลการวิจัย.....	42
อภิปรายผล.....	44
ข้อเสนอแนะ.....	46
รายการอ้างอิง.....	47
ภาคผนวก	49
ภาคผนวก ก ตารางข้อมูลดิบเกี่ยวกับการจัดหา.....	50
ภาคผนวก ข ตัวอย่างแผนงานคำนวณจำนวนหนังสือที่จัดซื้อระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549.....	66
ภาคผนวก ค ตัวอย่างไฟล์ข้อมูลการจัดหาหนังสือประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549.....	68
ประวัติผู้วิจัย	70

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	จำนวนและร้อยละของหนังสือที่จัดทำตามการเสนอแนะของอาจารย์ในช่วง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 จำแนกตามสาขาวิชาที่ผู้เสนอสังกัด.....	24
4.2	จำนวนและร้อยละของหนังสือที่จัดทำตามการเสนอแนะของอาจารย์ในช่วง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 จำแนกตามภาษา.....	27
4.3	จำนวนและร้อยละของหนังสือที่จัดทำตามการเสนอแนะของอาจารย์ในช่วง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 จำแนกตามหมวดหมู่และภาษา.....	28
4.4	จำนวนและร้อยละของการใช้หนังสือที่จัดทำตามการเสนอแนะของอาจารย์ ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 จำแนกตามหมวดหมู่และภาษา.....	31
4.5	เปรียบเทียบปริมาณการจัดหาหนังสือตามการเสนอแนะของอาจารย์ในช่วง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 กับการใช้หนังสือ และอัตราการใช้หนังสือต่อเล่ม จำแนกตามหมวดหมู่และภาษา.....	35

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทรัพยากรสารสนเทศถือเป็นหัวใจสำคัญของสถาบันบริการสารสนเทศ เพราะสถาบันบริการสารสนเทศมีภารกิจหลักในการจัดหา จัดเก็บ และให้บริการทรัพยากรสารสนเทศภาษาไทย และภาษาต่างประเทศในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในสาขาวิชาทั่วไปและเฉพาะสาขาวิชาเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน การสนับสนุนการวิจัย และการบริการทางวิชาการ หรืออาจกล่าวได้ว่า สถาบันบริการสารสนเทศจะสามารถบริการได้ดี มีประสิทธิภาพ มีรากฐานมาจากการสะสมทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่าง ๆ ตามนโยบายของสถาบัน โดยเริ่มต้นด้วยการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ เพื่อนำไปสู่การบริการที่ตรงตามความต้องการของผู้ใช้บริการสารสนเทศ เมื่อผู้ใช้ได้รับสารสนเทศที่ต้องการย่อมนำไปสู่การพัฒนาตนเอง บุคคลอื่น และสังคมโดยรวม (อุทัย ทุดิยะโพธิ์, 2533)

ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีส่งผลให้จำนวนทรัพยากรสารสนเทศเพิ่มมากขึ้น สถาบันบริการสารสนเทศจึงจำเป็นต้องดำเนินการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ อันจะทำให้การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของผู้ใช้ภายในวงเงินงบประมาณที่มีอยู่ และสามารถตรวจสอบทรัพยากรสารสนเทศที่จัดหาเข้ามานั้นว่า มีข้อดีหรือข้อบกพร่องอย่างไร เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงให้ดีขึ้น กระบวนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศประกอบด้วยกิจกรรม 6 ประการ ได้แก่ การศึกษาผู้ใช้ การทำนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ การเลือก การจัดหา การคัดออก และการประเมินทรัพยากรสารสนเทศ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533) โดยการประเมินทรัพยากรสารสนเทศเป็นขั้นตอนหนึ่งของการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดที่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางการคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของห้องสมุด นอกจากนี้ ยังเป็นตัวกำหนดนโยบายให้ตรงต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ และแสดงให้เห็นว่าห้องสมุดสามารถดำเนินงานได้ดีเพียงใดเมื่อเปรียบเทียบกับห้องสมุดอื่น อันเป็นการชี้ให้เห็นภาพของห้องสมุดว่า มีทรัพยากร สารสนเทศที่มีขอบเขตกว้างและลึกในสาขาใด มีความแข็งและอ่อนในด้านใด (เพ็ญพันธ์ เพชรสร, 2531)

ศูนย์บรรณสารฯ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เป็นสถาบันบริการสารสนเทศเพียงแห่งเดียวในมหาวิทยาลัย มีหน้าที่โดยตรงในการจัดหาหนังสือตำราของทุกสาขาวิชาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 ศูนย์บรรณสารฯ มีทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนังสือจำนวน 90,473 เล่ม จำแนกเป็นหนังสือภาษาไทยจำนวน 50,824 เล่ม และหนังสือภาษาอังกฤษจำนวน 39,649 เล่ม (ข้อมูล ณ กันยายน 2549) สำหรับกิจกรรมการเลือกและจัดหาหนังสือของศูนย์บรรณสารฯ บรรณารักษ์ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศจะประสานงานจัดส่งรายชื่อสารสนเทศให้กับอาจารย์ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา มีความรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง และรู้จักทรัพยากรสารสนเทศในสาขาวิชานั้น ๆ เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่มีบทบาทมากที่สุดใน การเลือกหรือเสนอแนะรายชื่อหนังสือ เพื่อใช้ประกอบการสอน การเขียนผลงานวิชาการ และการวิจัย

ปัจจุบันห้องสมุดได้รับความร่วมมือในการเลือกหรือเสนอรายชื่อหนังสือเพื่อให้ศูนย์บรรณสารฯ จัดหาให้ ส่วนใหญ่มักเป็นหนังสือตำราภาษาต่างประเทศ ซึ่งมีราคาค่อนข้างสูง ประกอบกับศูนย์บรรณสารฯ ได้นำคอมพิวเตอร์มาใช้ในระบบยืม-คืนหนังสือ ซึ่งสามารถรายงานข้อมูลสถิติการยืมอันเป็นหลักฐานการยืมที่มีค่าสำหรับการประเมินทรัพยากรสารสนเทศ โดยสถิติการยืมที่เก็บตามสาขาวิชาในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ จะบอกให้บรรณารักษ์ทราบว่า ในช่วงเวลาที่ผ่านมามีการยืมทรัพยากรสารสนเทศประเภทใดมากที่สุด และอาจแสดงให้เห็นอัตราส่วนการยืมทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่ทั้งหมดในแต่ละสาขาวิชา (วาสนา ชนะสุข, 2538) ดังนั้น เพื่อให้ศูนย์บรรณสารฯ มีทรัพยากรสารสนเทศที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ และเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่มีผู้ใช้ อย่างแท้จริง จึงเห็นสมควรที่จะศึกษาปริมาณและการใช้หนังสือที่จัดซื้อจากการเลือกหรือเสนอแนะจากอาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยศึกษาจากสถิติการยืม เพื่อให้ทราบปริมาณหนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่ศูนย์บรรณสารฯ จัดซื้อในแต่ละสาขาวิชา และการใช้หนังสือเหล่านั้นในแต่ละหมวด โดยคาดว่าข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนทางพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาปริมาณของหนังสือที่จัดหาตามการเสนอแนะของอาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่จัดหาในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 ตามหมวดหมู่ทางบรรณารักษศาสตร์

2.2 เพื่อศึกษาปริมาณการใช้หนังสือที่จัดหาตามการเสนอแนะของอาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่จัดหาในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 ตามหมวดหมู่ทางบรรณารักษศาสตร์

3. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้ทำการศึกษาเฉพาะหนังสือที่จัดซื้อโดยได้รับการเสนอแนะจากอาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีทุกท่านที่ปฏิบัติงานในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 และเป็นหนังสือที่ห้องสมุดอนุญาตให้ยืมออกได้ผ่านระบบห้องสมุดอัตโนมัติ โดยไม่รวมทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่น

4. ข้อจำกัดในการวิจัย

หนังสือที่จัดหาเข้ามาในห้องสมุดแต่ละเล่มของแต่ละปีงบประมาณ จะถูกดำเนินการออกให้บริการในห้องสมุดไม่พร้อมกัน ทำให้ช่วงระยะเวลาการใช้หนังสือเล่มนั้น ๆ แตกต่างกัน และอาจพบข้อมูลการยืม-คืนในระบบน้อย อันอาจเป็นผลมาจากนักศึกษานำไปถ่ายสำเนา ซึ่งการวิจัยไม่สามารถควบคุมได้

5. นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

การจัดหาหนังสือ หมายถึง การจัดหาหนังสือของศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ตามการเสนอแนะของอาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549

การใช้หนังสือ หมายถึง การยืมหนังสือที่จัดหามาโดยวิธีการจัดซื้อในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2550 ออกนอกห้องสมุด

ผู้ใช้หรือผู้ยืมหนังสือ หมายถึง สมาชิกผู้ใช้ห้องสมุด ศูนย์บรรณสารฯ ที่มีสิทธิยืมหนังสือ

หมวดหมู่หนังสือ หมายถึง ระบบการจัดหมวดหมู่หนังสือทางบรรณารักษศาสตร์ที่ศูนย์บรรณสารฯ เลือกใช้ 2 ระบบ ได้แก่

- 1) ระบบการจัดหมวดหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (LC- Library of Congress Classification) 20 หมวด (ยกเว้นหมวด R แพทยศาสตร์)
- 2) ระบบหอสมุดแพทย์แห่งชาติอเมริกัน (NLM-National Library of Medicine Classification) 35 หมวด (หมวด WD มี 8 หมวดย่อยนับรวมเป็น 1 หมวด) ดังนี้

หมวด	ระบบ
A - ความรู้ทั่วไป	(LC)
B - ปรัชญา จิตวิทยา และศาสนา	(LC)
C - ศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์	(LC)
D - ประวัติศาสตร์ทั่วไปและประวัติศาสตร์สมัยโบราณ	(LC)
E-F - ประวัติศาสตร์ทวีปอเมริกา	(LC)
G - ภูมิศาสตร์ แผนที่ มานุษยวิทยา นันทนาการ	(LC)
H - สังคมศาสตร์	(LC)
J - รัฐศาสตร์	(LC)
K - กฎหมาย	(LC)
L - การศึกษา	(LC)
M - ดนตรีและหนังสือเกี่ยวกับดนตรี	(LC)
N - ศิลปะ	(LC)
P - ภาษาและวรรณคดี	(LC)
Q - วิทยาศาสตร์	(LC)
QS - กายวิภาคศาสตร์มนุษย์	(NLM)
QT - สรีรวิทยา	(NLM)
QU - ชีวเคมี	(NLM)
QV - เภสัชวิทยา	(NLM)
QW - จุลชีววิทยาและวิทยาภูมิคุ้มกัน	(NLM)
QX - ประวัติวิทยา	(NLM)
QY - พยาธิวิทยาคลินิก	(NLM)
QZ - พยาธิวิทยา	(NLM)
S - เกษตรศาสตร์	(LC)
T - เทคโนโลยี	(LC)
U - วิทยาการทหาร	(LC)
V - นาวิกศาสตร์	(LC)
W - อาชีพทางด้านสุขภาพ	(NLM)
WA - สาธารณสุขศาสตร์	(NLM)

หมวด	ระบบ
WB - เวชปฏิบัติ	(NLM)
WC - โรคติดต่อ	(NLM)
WD - โภชนาการผิดปกติ	(NLM)
WE - ระบบกล้ามเนื้อและกระดูก	(NLM)
WF - ระบบทางเดินหายใจ	(NLM)
WG - ระบบหัวใจร่วมหลอดเลือด	(NLM)
WH - ระบบเกี่ยวกับเลือดและต่อมน้ำเหลือง	(NLM)
WI - ระบบเกี่ยวกับการย่อยอาหาร	(NLM)
WJ - ระบบปัสสาวะและอวัยวะสืบพันธุ์	(NLM)
Wk - ระบบต่อมไร้ท่อ	(NLM)
WL - ระบบประสาท	(NLM)
WM - จิตเวชศาสตร์	(NLM)
WN - รังสีวิทยา รังสีวินิจฉัย	(NLM)
WO - ศัลยศาสตร์	(NLM)
WP - นรีเวชวิทยา	(NLM)
WQ - สูติศาสตร์	(NLM)
WR - ตจวิทยา	(NLM)
WS - กุมารเวชศาสตร์	(NLM)
WT - เวชศาสตร์ผู้สูงอายุ โรคเรื้อรัง	(NLM)
WU - ทันตแพทยศาสตร์ ศัลยกรรมช่องปาก	(NLM)
WV - โสต ศอ นาสิก ลารียงซ์วิทยา	(NLM)
WW - จักษุวิทยา	(NLM)
WX - โรงพยาบาลและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ	(NLM)
WY - การพยาบาล	(NLM)
WZ - ประวัติการแพทย์	(NLM)
Z - บรรณานุกรม บรรณารักษศาสตร์	(LC)

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ศูนย์บรรณสารฯ ได้ทราบปริมาณและสภาพการใช้หนังสือที่จัดทำตามการเสนอแนะของอาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่จัดทำในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549

6.2 ศูนย์บรรณสารฯ ได้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของศูนย์บรรณสารฯ ให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้มากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาปริมาณและการใช้หนังสือที่จัดหาตามการเสนอแนะของอาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่จัดหาในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การประเมินทรัพยากรสารสนเทศ
  - 1.1 ความหมาย ความสำคัญของการประเมินทรัพยากรสารสนเทศ
  - 1.2 วัตถุประสงค์ของการประเมินทรัพยากรสารสนเทศ
  - 1.3 กระบวนการประเมินทรัพยากรสารสนเทศ
  - 1.4 วิธีการประเมินทรัพยากรสารสนเทศ
2. ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
3. สภาพหนังสือของศูนย์บรรณสารฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การประเมินทรัพยากรสารสนเทศ

1.1 ความหมาย ความสำคัญของการประเมินทรัพยากรสารสนเทศ

การประเมินทรัพยากรสารสนเทศ ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า Collection Evaluation หมายถึง การดำเนินการเพื่อทราบถึงปัญหาทรัพยากรสารสนเทศในด้านต่าง ๆ ความคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อจัดหาทรัพยากรสารสนเทศมีเพียงใด ทรัพยากรสารสนเทศที่จัดหาสามารถใช้ประโยชน์และสนองต่อความต้องการของผู้ใช้หรือไม่ ทรัพยากรสารสนเทศเหล่านี้มีส่วนสมดุลกันในแต่ละสาขาเพียงใด (ศิริพร พูลสุวรรณ, 2542) และเป็นกิจกรรมสำคัญกิจกรรมหนึ่งในกระบวนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศที่จะช่วยวัดคุณภาพ และปริมาณของทรัพยากรสารสนเทศว่า สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายของสถาบันบริการสารสนเทศ รวมทั้งประโยชน์ที่ผู้ใช้จะได้รับการบริการ (พรทิพย์ วรรณกุล, 2540)

1.2 วัตถุประสงค์ของการประเมินทรัพยากรสารสนเทศ

การประเมินทรัพยากรสารสนเทศมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการตัดสินใจคุณค่าหรือประโยชน์ของทรัพยากรสารสนเทศที่ถูกประเมิน เพื่อช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานตัดสินใจทางเลือกและวิธีการที่เหมาะสมในการวัดปริมาณและคุณภาพของทรัพยากรสารสนเทศที่ได้จัดหาไว้รวมทั้งประโยชน์ที่

ผู้ใช้ได้จะรับจากการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อสนองความต้องการเฉพาะตัวและผลในการปฏิบัติงานอันเป็นประโยชน์ต่อสถาบันที่จัดตั้งขึ้น ดังนั้น วัตถุประสงค์หลักของการประเมินทรัพยากรสารสนเทศ มีดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2546)

1.2.1 เพื่อการบริหารและการจัดการ

ผลการประเมินจะแสดงให้เห็นถึงปริมาณงานหรือผลงานของฝ่ายพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ไม่ว่าจะเป็นการจัดซื้อ การขอรับบริจาค แลกเปลี่ยน การทำสำเนา การเช่า และการผลิตขึ้นเอง นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงความเหมาะสมในการใช้จ่ายเงินงบประมาณในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่าง ๆ ผลการประเมินยังใช้เป็นเหตุผลในการของบประมาณเพิ่มหรือการจัดสรรงบประมาณในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศของแต่ละสาขาวิชาให้เป็นไปอย่างเหมาะสม

1.2.2 เพื่อการปรับปรุงนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ

การประเมินทรัพยากรสารสนเทศที่จัดหาไว้ กล่าวได้ว่าเป็นการวัดประสิทธิภาพของงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศว่า ได้ดำเนินไปตามเป้าหมายและนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ และเป็นไปตามอันดับความสำคัญเพียงใด จากการประเมินทำให้ทราบว่าทรัพยากรสารสนเทศมีปริมาณพอเพียงและมีคุณภาพสอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของผู้ใช้บริการหรือไม่ ผลที่ได้จะช่วยชี้ทิศทางการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสถาบัน อันนำไปสู่การจัดการที่ถูกทาง ตลอดจนลดความผิดพลาดและความล่าเอียงที่เกิดในกระบวนการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ

1.2.3 เพื่อการจัดเก็บและจำหน่ายทรัพยากรสารสนเทศออก

การประเมินทรัพยากรสารสนเทศที่สถาบันได้จัดหาไว้ทำให้เห็นภาพว่าทรัพยากรสารสนเทศรายการใดที่มีการใช้มากหรือใช้น้อย ทรัพยากรสารสนเทศที่มีการใช้น้อยถือได้ว่าเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่ไม่เป็นที่ต้องการนัก ถ้ายังคงเก็บอยู่บนชั้นจะทำให้เปลืองพื้นที่เก็บ และยังทำให้ผู้ใช้ไม่สามารถหาทรัพยากรสารสนเทศอื่นที่เป็นที่ต้องการได้ง่าย ดังนั้น ทรัพยากรสารสนเทศที่มีการใช้น้อยควรจะแยกเก็บที่อื่นหรือคัดออก ในขณะที่ทรัพยากรสารสนเทศที่มีการใช้มากและเป็นที่ต้องการ ควรเก็บในที่ที่ผู้ใช้เข้าถึงและค้นหาได้สะดวกรวดเร็ว (ศิริพร พูลสุวรรณ, 2542)

1.2.4 เพื่อการอนุรักษ์

ทรัพยากรสารสนเทศใดที่ประเมินแล้วพบว่าเป็นที่ต้องการการใช้งานมากหรือใช้งานนาน แต่สถาบันไม่สามารถจัดหาเพิ่มเติมได้ ถ้าปล่อยให้มีการใช้งานสภาพเดิม อาจทำให้ทรัพยากรสารสนเทศนั้นชำรุดผลการประเมินเช่นนี้ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานตัดสินใจได้ว่าควรอนุรักษ์

ทรัพยากรสารสนเทศรายการใด โดยอาจถ่ายสำเนาเอกสารหรือถ่ายเป็นไมโครฟิล์ม หรือหาวิธีอนุรักษ์ในลักษณะอื่น เช่น แปลงให้อยู่ในรูปของดิจิทัล เป็นต้น

1.2.5 เพื่อการสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบัน

การประเมินทรัพยากรสารสนเทศที่สถาบันแต่ละแห่งจัดหามาให้บริการ ทำให้เห็นว่าสารสนเทศสาขาใดแข็งแรงมีปริมาณและคุณภาพเพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้ และสารสนเทศสาขาใดมีน้อยไม่เพียงพอ โดยเฉพาะสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีราคาสูง ผลจากการประเมินเช่นนี้ช่วยชี้แนวทางในการวางแผนความร่วมมือในด้านการจัดหาและการใช้ทรัพยากรสารสนเทศระหว่างสถาบันร่วมกัน อันจะนำไปสู่การสร้างภาคีความร่วมมือระหว่างห้องสมุด

1.2.6 เพื่อการประกันคุณภาพ

สถาบันบริการสารสนเทศถือเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของการดำเนินการกิจของหน่วยงานต้นสังกัด ในปัจจุบัน ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาทำการประเมินเพื่อการประกันคุณภาพ ทรัพยากรสารสนเทศจึงเป็นกรณีหรือตัวชี้วัดหนึ่งที่มีการประเมินทั้งเชิงปริมาณ (เช่น ทุกหลักสูตรมีทรัพยากรสารสนเทศปริมาณพอเพียง) และเชิงคุณภาพ (เช่น ทรัพยากรสารสนเทศมีความทันสมัย)

1.3 ปัจจัยการประเมินทรัพยากรสารสนเทศ

ปัจจัยที่ควรคำนึงถึงในการประเมินทรัพยากรสารสนเทศ ได้แก่

1.3.1 การกิจและเป้าหมายของสถาบัน ผู้ปฏิบัติงานสารสนเทศต้องเข้าใจและมีข้อมูลของสถาบัน เพราะทรัพยากรสารสนเทศที่จัดหาจะต้องสอดคล้องและส่งเสริมการปฏิบัติการกิจให้สำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย ตลอดจนสามารถตอบสนองความต้องการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้ และสร้างความพึงพอใจแก่ผู้ใช้ได้

1.3.2 นโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ต้องมีการกำหนดนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน ซึ่งต้องมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

- 1) นโยบายการจัดหา และพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ
- 2) เป้าหมาย ภาระหน้าที่ของสถาบัน อันจะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนภารกิจของหน่วยงาน
- 3) ความพึงพอใจของผู้ใช้

1.3.3 ขั้นตอนการประเมินทรัพยากรสารสนเทศ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2546) สรุปได้ดังนี้

- 1) ระบุความเป็นมา หรือความจำเป็นที่ต้องทำการประเมิน

2) วัตถุประสงค์ประสงค์ของการประเมินให้ชัดเจน เช่น เพื่อประเมินว่าทรัพยากรสารสนเทศที่มีเพียงพอหรือไม่กับการเปิดหลักสูตรใหม่ ทรัพยากรสารสนเทศใดมีการใช้น้อย เป็นต้น

3) กำหนดขอบเขตของการประเมิน อาจมีการกำหนดให้เป็น การประเมินทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภทที่จัดหาในช่วงระยะเวลาหนึ่ง หรือการประเมินทรัพยากรสารสนเทศประเภทใดประเภทหนึ่ง หรือสาขาใดสาขาหนึ่งหรือภาษาใดภาษาหนึ่ง

4) เลือกวิธีประเมินผลที่เหมาะสมที่สุด การประเมินผลเป็นการรวบรวมข้อเท็จจริงควรใช้เทคนิคการประเมินหลาย ๆ วิธี ร่วมกัน เพราะในแต่ละวิธีต่างมีข้อดี ข้อจำกัดแตกต่างกัน อันจะช่วยให้นักศึกษาลักษณะเฉพาะด้านของทรัพยากรสารสนเทศหรือศึกษาปัญหาเฉพาะเรื่อง ได้ผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

5) เก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการประเมินผลที่เลือก โดยแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประเมินทรัพยากรสารสนเทศ คือ ตัวผู้ใช้ทรัพยากรสารสนเทศ หลักฐานการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ และสถิติต่างๆ

6) วิเคราะห์และสรุปผลการประเมิน ในขั้นตอนนี้อาจมีการคำนวณตัวเลขในลักษณะต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ข้อมูลที่กระจัดกระจายรวมกลุ่มกัน ทำให้เห็นภาพที่ศึกษาชัดเจนยิ่งขึ้น

1.3.4 ระดับของการประเมินทรัพยากรสารสนเทศ แบ่งเป็น 2 ระดับใหญ่ ๆ คือ

1) การประเมินระดับกว้าง การประเมินประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานและผลงานว่าอยู่ระดับใด

2) การประเมินระดับแคบ เป็นการประเมินเชิงวิเคราะห์เพื่อหาทางแก้ไขหรือหาแนวทางปฏิบัติที่ดีขึ้น

1.4 วิธีการประเมินทรัพยากรสารสนเทศ มีการจำแนกวิธีการประเมินที่หลากหลายต่างกันไป ได้แก่

นงลักษณ์ ไม่น่ายักจิก (2528) ได้แบ่งการประเมินทรัพยากรสารสนเทศ ออกเป็น 3 วิธี ได้แก่

1. การประเมินเชิงปริมาณ เป็นการประเมินเกี่ยวกับจำนวนและขนาดทรัพยากรสารสนเทศ โดยการเปรียบเทียบทรัพยากรสารสนเทศตามประเภทวิชา ปีพิมพ์ ภาษาและประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ อัตราการเพิ่มของทรัพยากร จำนวนเล่มต่อผู้ใช้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อผู้ใช้และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณของห้องสมุด

2. การประเมินเชิงคุณภาพ เป็นการประเมินความประทับใจจากการใช้ โดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคล อาจจะเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาบรรณารักษ์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ

3. ปัจจัยการใช้ เป็นการศึกษาค่าการใช้และผู้ใช้ ได้แก่ ศึกษาความคาดหวังของผู้ใช้ วิธีการใช้ทั้งภายนอกและภายในห้องสมุด

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2533) ได้จำแนกวิธีการประเมินทรัพยากรสารสนเทศไว้ดังนี้

1. การวิเคราะห์จากสถิติที่รวบรวมไว้เพื่อการประเมินทรัพยากรสารสนเทศ ได้แก่

1.1 สถิติที่เกี่ยวข้องกับฝ่ายพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ได้แก่ สถิติปริมาณทรัพยากรสารสนเทศ จำแนกตามประเภท และภาษา สถิติจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ เช่น สถิติจำนวนทรัพยากรสารสนเทศจากการซื้อ การแลกเปลี่ยน และสถิติจากการใช้งบประมาณเพื่อจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ เป็นต้น

1.2 สถิติที่เกี่ยวข้องกับฝ่ายบริการสารสนเทศ ได้แก่ สถิติการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ สถิติการยืมระหว่างห้องสมุด

ข้อดี การเก็บสถิติอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องกัน โดยใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ จึงทำให้ได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ ถูกต้อง เทียบตรง และน่าเชื่อถือ สามารถนำไปวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อจำกัด สถิติเกี่ยวกับปริมาณทรัพยากรสารสนเทศไม่สามารถแสดงให้เห็นเกี่ยวกับคุณภาพนั้นได้ อาจทำให้การวิเคราะห์คลาดเคลื่อนได้

2. การตรวจสอบจากรายการมาตรฐาน การตรวจสอบโดยการนำเอาทรัพยากรสารสนเทศที่มีตรวจสอบกับรายการมาตรฐาน หากรายการที่พบตรงกับรายการมาตรฐานจำนวนร้อยละสูง แสดงว่าทรัพยากรสารสนเทศที่ห้องสมุดจัดหาเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่มีคุณภาพ ส่วนรายการที่ไม่พบ ห้องสมุดจักได้ดำเนินการจัดหาเพิ่มเติมเพื่อให้ห้องสมุดมีความสมบูรณ์เทียบเท่ามาตรฐาน

รายการมาตรฐานที่ใช้ตรวจสอบทรัพยากรสารสนเทศที่มีในห้องสมุด ได้แก่

2.1 รายชื่อมาตรฐาน เป็นรายชื่อมาตรฐานที่จัดทำเพื่อใช้ประโยชน์เป็นคู่มือการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ แต่สามารถนำมาพิจารณาตรวจสอบเพื่อประเมินทรัพยากรสารสนเทศได้ จัดทำโดยสถาบันที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ หรือหน่วยงานของรัฐ ที่ได้รับการยอมรับและมีความน่าเชื่อถือ เช่น Books for College Libraries

2.2 บรรณานุกรมเฉพาะด้าน เป็นบรรณานุกรมที่รวบรวมรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศในสาขาวิชา จัดทำโดยสถาบัน สมาคมวิชาชีพ องค์กรระดับชาติ ใช้สำหรับประเมินผลทรัพยากรสารสนเทศในสาขาวิชาต่าง ๆ เช่น Periodicals for the Health Sciences

2.3 รายชื่อทรัพยากรสารสนเทศ เป็นรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศใหม่ที่ทำเผยแพร่ หรือรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศที่ได้รับรางวัลต่างๆ รายชื่อสิ่งพิมพ์ที่เลือกสรรแล้วโดยสำนักพิมพ์ สมาคมวิชาชีพ หน่วยงานรัฐบาล เช่น รายชื่อหนังสือดีสำหรับเด็กและเยาวชน 500 เรื่อง

2.4 รายชื่อทรัพยากรสารสนเทศพื้นฐาน เป็นรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศพื้นฐานที่ใช้เพื่อประเมินผลทรัพยากรสารสนเทศพื้นฐานของห้องสมุด

2.5 รายชื่อทรัพยากรสารสนเทศประเภทอ้างอิง อาจเป็นบรรณานุกรมเฉพาะด้านก็ได้

2.6 รายการมาตรฐานที่ผู้ประเมินรวบรวมขึ้นเอง โดยรวบรวมจากรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศที่ถูกนำไปอ้างอิงในงานวิจัย ตำรา เอกสารการสอน คู่มือ การประเมินผลทรัพยากรสารสนเทศวิธีนี้ให้ความเที่ยงตรงสูง แต่มีความยุ่งยาก

ข้อดี รายการมาตรฐานจัดทำขึ้นโดยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาต่าง ๆ จึงมีความน่าเชื่อถือ ใช้ง่าย การเปรียบเทียบรายการทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดกับรายการในมาตรฐานจึงทำได้ง่าย สามารถนำผลสรุปจากการประเมิน ไปจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพิ่มเติมตามรายการมาตรฐาน เพื่อประโยชน์สำหรับผู้ใช้บริการ

ข้อจำกัด รายการมาตรฐานบางประเภทไม่มีการปรับปรุง ทำให้รายการต่าง ๆ ล้าสมัย จึงไม่เหมาะที่จะนำมาตรวจสอบ และเป็นวิธีการที่ใช้เวลานานและเสียค่าใช้จ่ายสูง จึงไม่เหมาะที่จะใช้ในการประเมินทรัพยากรสารสนเทศกับห้องสมุดขนาดใหญ่

3. การสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้ เป็นการวัดความพึงพอใจ ในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด จากผู้ใช้งานกลุ่มหรือผู้ใช้งานส่วนใหญ่เพื่อทราบความต้องการของผู้ใช้ ตลอดจนเพื่อทราบว่าห้องสมุดสามารถสนองความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้ได้ดีเพียงใด โดยใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และอาจจะต้องใช้สถิติที่รวบรวมไว้ก่อนแล้วมาประกอบการวิเคราะห์ด้วย

ข้อดี ทำให้ทราบถึงความต้องการ ความพึงพอใจของผู้ใช้ต่อทรัพยากรสารสนเทศ การบริการ ความสะดวกในการสืบค้น และความบกพร่องของทรัพยากรสารสนเทศในแต่ละประเภท

ข้อจำกัด หากผู้ใช้ไม่ให้ความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นหรือมีอคติ จะทำให้เสียเวลา เสียค่าใช้จ่ายในการประเมิน ผลสรุปอาจเกิดความเอนเอียง ไม่สามารถสรุปข้อบกพร่องด้านทรัพยากรสารสนเทศ การบริหาร การจัดหา และไม่ทราบความพึงพอใจของผู้ใช้อย่างแท้จริง

4. การตรวจสอบจากทรัพยากรสารสนเทศโดยตรง เพื่อทราบถึงสภาพ ปริมาณ ขอบเขต และความลึกซึ้งของทรัพยากรสารสนเทศ โดยกำหนดเกณฑ์การตรวจสอบและใช้นโยบาย การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศร่วมพิจารณาด้วย เกณฑ์ที่นิยมใช้ประกอบการประเมิน คือ สถิติต่าง ๆ ปีพิมพ์หรือปีที่จัดทำ การประเมินคุณค่า จำนวนเล่มซ้ำ

ข้อดี ผู้ประเมินได้เห็นและสัมผัสทรัพยากรสารสนเทศ ทำให้เห็นสภาพที่แท้จริงของทรัพยากรสารสนเทศ รวดเร็ว ได้ผลดี เพราะกำหนดเกณฑ์ต่าง ๆ ไว้ก่อนที่จะพิจารณาค่าของทรัพยากรสารสนเทศ

ข้อจำกัด การประเมินวิธีนี้เป็นวิธีที่ง่าย แต่ต้องอาศัยแรงงานจำนวนมากในการตรวจสอบ หากขาดการวางแผนด้านการบันทึกสถิติการใช้ทรัพยากรสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ จะทำให้ผลการประเมินขาดความถูกต้อง เทียบตรงและแน่นอน

5. การศึกษาการอ้างถึงในงานเขียนของผู้ใช้ห้องสมุด เป็นการประเมินเพื่อทราบว่าทรัพยากรสารสนเทศประเภทใดที่มีการใช้ ผู้ใช้ต้องการทรัพยากรสารสนเทศสาขาวิชาใด ผู้ใช้ได้ใช้ทรัพยากรสารสนเทศในสาขาต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด ซึ่งสามารถนำผลการประเมินไปใช้เป็นแนวทางในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ การจัดเก็บ และการคัดทรัพยากรสารสนเทศออก

ข้อดี ผลการประเมินทำให้ทราบถึงความต้องการของผู้ใช้ และการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้ สามารถใช้ผลการศึกษาเป็นกรณีศึกษาเพื่อวัดประสิทธิภาพของการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศได้

ข้อจำกัด งานที่ถูกอ้างถึงบางครั้งมีผู้ใช้น้อยแต่มีการนำไปอ้างถึง ส่วนงานบางประเภทมีการใช้มากแต่อาจไม่เคยได้รับการอ้างถึงเลย หากสรุปผลจากการศึกษาค้นคว้านี้อาจทำให้ผลคลาดเคลื่อน ผู้เขียนบางคนมีข้อจำกัดเรื่องเวลา ภาษาทำให้อ้างถึงงานเขียนของบุคคลที่ตนคุ้นเคย อ้างถึงงานเขียนที่ล้าสมัย หรืออ้างถึงงานเขียนที่มีอยู่ภายในห้องสมุดแห่งเดียว จะทำให้ผลการศึกษาไม่ชัดเจน

2. ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้ก่อสร้างอาคารบรรณสาร และประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์อาคารบรรณสารเมื่อวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2533 เพื่อใช้เป็นที่ทำการของศูนย์บรรณสารฯ และเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการจัดห้องสมุด และสื่อการศึกษาเพียงแห่งเดียวของมหาวิทยาลัย โดยเริ่มให้บริการผู้ใช้เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2537 โดยมีหน้าที่ให้บริการทางวิชาการ และได้ดำเนินงานด้านระบบห้องสมุดอัตโนมัติตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ. 2536 เพื่อช่วยในการดำเนินการจัดหา รวบรวม จัดเก็บ ให้บริการทรัพยากรสารสนเทศแก่คณาจารย์ นักวิจัย นักศึกษา และบุคลากรของมหาวิทยาลัย เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน การวิจัย เป็นแหล่งผลิตและให้บริการด้านโสตทัศนวัสดุและสื่อการศึกษาประเภทต่าง ๆ นอกจากนี้ยังทำหน้าที่เป็นแหล่งผลิตเอกสารตำราเรียนสำหรับการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย

ในปีการศึกษา 2549 ศูนย์บรรณสารฯ มีบุคลากรผู้ปฏิบัติงานทั้งสิ้น 51 คน แบ่งโครงสร้างองค์กรตามลักษณะของหน้าที่ความรับผิดชอบของงานเป็น 5 ฝ่าย คือ

1. ฝ่ายธุรการ จำนวน 4 คน ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป เจ้าหน้าที่ธุรการ มีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบด้านงานสารบรรณ พัสดุ การเงินและงบประมาณ

2. ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ จำนวน 11 คน ประกอบด้วย บรรณารักษ์ พนักงานคอมพิวเตอร์ พนักงานห้องสมุด มีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบด้านจัดซื้อ จัดหาทรัพยากรสารสนเทศ วิเคราะห์หมวดหมู่และทำรายการบรรณานุกรม รวบรวม จัดเก็บ บำรุงรักษาและเผยแพร่จดหมายเหตุมหาวิทยาลัย รวมถึงการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับหอประวัติมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารี จัดหา รวบรวม จัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศท้องถิ่นนครราชสีมา และดูแลซ่อมบำรุงทรัพยากรสารสนเทศ

3. ฝ่ายบริการสารสนเทศ จำนวน 11 คน ประกอบด้วย บรรณารักษ์ พนักงานห้องสมุด พนักงานธุรการ พนักงานบริการโสตทัศนูปกรณ์ มีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบด้านให้บริการยืม-คืน ทรัพยากรสารสนเทศ บริการสืบค้นสารสนเทศ และบริการยืม-คืนระหว่างห้องสมุด

4. ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 3 คน ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ระบบ พนักงานคอมพิวเตอร์ มีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบด้านดูแลระบบห้องสมุดอัตโนมัติ บริการคอมพิวเตอร์ในห้องเรียน ห้องสมุด งานระบบวิดีโอออนดีมานด์ งานพัฒนาซอฟต์แวร์ งานอบรม

5. ฝ่ายบริการสื่อการศึกษา จำนวน 22 คน ประกอบด้วย นักเทคโนโลยีการศึกษา พนักงานบริการโสตทัศนูปกรณ์ เจ้าหน้าที่บริการโสตทัศนูปกรณ์ มีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบด้านบริการโสตทัศนูปกรณ์ บริการสำเนาเทปวีดิทัศน์ บริการสื่อคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน บริการสื่อกราฟิก ศิลปกรรม และบริการเอกสารกลาง (ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2549)

3. สภาพหนังสือของศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549

ศูนย์บรรณสารฯ ได้ดำเนินการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศในช่วงเวลา 4 ปีนับตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 ได้ใช้เงินงบประมาณสำหรับการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศไปแล้วไม่ต่ำกว่า 69,731,000 บาท (หกสิบเก้าล้านเจ็ดแสนสามหมื่นหนึ่งพันบาทถ้วน) เพื่อให้บริการแก่นักศึกษา คณาจารย์ นักวิจัย และบุคลากรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และมีหนังสือ ตำรา จำนวน 15,194 เล่ม

ศูนย์บรรณสารฯ ใช้ระบบการจัดหมวดหมู่หนังสือ 2 ระบบ คือ

1. ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress Classification System - LC) ซึ่งใช้ตัวอักษรผสมกับตัวเลขเป็นสัญลักษณ์ประกอบด้วย 20 หมวดหมู่

- A - ความรู้ทั่วไป
- B - ปรัชญา จิตวิทยา และศาสนา
- C - ศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์
- D - ประวัติศาสตร์ทั่วไปและประวัติศาสตร์สมัยโบราณ
- E-F - ประวัติศาสตร์ทวีปอเมริกา
- G - ภูมิศาสตร์ แผนที่ มานุษยวิทยา นันทนาการ
- H - สังคมศาสตร์
- J - รัฐศาสตร์
- K - กฎหมาย
- L - การศึกษา
- M - ดนตรีและหนังสือเกี่ยวกับดนตรี
- N - ศิลปะ
- P - ภาษาและวรรณคดี
- Q - วิทยาศาสตร์
- S - เกษตรศาสตร์
- T - เทคโนโลยี
- U - วิทยาการทหาร
- V - นาวิกศาสตร์
- Z - บรรณานุกรม บรรณารักษศาสตร์

2. ระบบแพทย์แห่งชาติอเมริกัน (National Library of Medicine Classification - NLM)

- QS - กายวิภาคศาสตร์มนุษย์
- QT - สรีรวิทยา
- QU - ชีวเคมี
- QV - เภสัชวิทยา
- QW - จุลชีววิทยาและวิทยาภูมิคุ้มกัน
- QX - ประสาทวิทยา
- QY - พยาธิวิทยาคลินิก

- QZ - พยาธิวิทยา
- W - อาชีพทางด้านสุขภาพ
- WA - สาธารณสุขศาสตร์
- WB - เวชปฏิบัติ
- WC - โรคติดต่อ
- WD - โภชนาการผิดปกติ
- WE - ระบบกล้ามเนื้อและกระดูก
- WF - ระบบทางเดินหายใจ
- WG - ระบบหัวใจร่วมหลอดเลือด
- WH - ระบบเกี่ยวกับเลือดและต่อมน้ำเหลือง
- WI - ระบบเกี่ยวกับการย่อยอาหาร
- WJ - ระบบปัสสาวะและอวัยวะสืบพันธุ์
- WK - ระบบต่อมไร้ท่อ
- WL - ระบบประสาท
- WM - จิตเวชศาสตร์
- WN - รังสีวิทยา รังสีวินิจฉัย
- WO - ศัลยศาสตร์
- WP - นรีเวชวิทยา
- WQ - สูติศาสตร์
- WR - ดงวิทยา
- WS - กุมารเวชศาสตร์
- WT - เวชศาสตร์ผู้สูงอายุ โรคเรื้อรัง
- WU - ทันตแพทยศาสตร์ ศัลยกรรมช่องปาก
- WV - โสต ศอ นาสิก ลาริงซ์วิทยา
- WW - จักษุวิทยา
- WX - โรงพยาบาลและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ
- WY - การพยาบาล
- WZ - ประวัติการแพทย์

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วาสนา ณะสุข (2538) ศึกษาการจัดการและการใช้หนังสือหอสมุดจอห์นเอฟเคนดีที่ได้รับ การเสนอแนะจากอาจารย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พ.ศ. 2531-2535 พบว่า งานพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดได้จัดหาหนังสือตามการเสนอแนะของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์มากที่สุดคือ 770 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 44.33 รองลงมาคือคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 529 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 30.45 และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 438 ชื่อ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 25.22 ตามลำดับ การศึกษาปริมาณการใช้หนังสือ พบว่า มีการใช้หนังสือ หมวดสังคมศาสตร์มากที่สุด จำนวน 5,673 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 37.04 มีค่าเฉลี่ยการใช้ต่อชื่อเรื่อง มากเป็นอันดับสามคือ 11 ครั้ง มีการใช้หนังสือหมวดวิทยาศาสตร์มากเป็นอันดับสอง จำนวน 4,393 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.69 มีค่าเฉลี่ยการใช้ต่อชื่อเรื่องมากที่สุดคือ 16 ครั้ง มีการใช้หนังสือ หมวดเบ็ดเตล็ดมากเป็นอันดับสาม จำนวน 1,855 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.11 ค่าเฉลี่ยการใช้ต่อชื่อ เรื่องมากเป็นอันดับสองคือ 13 ครั้ง ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการและการใช้หนังสือ พบว่า มี ความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงกล่าวได้ว่าการจัดหาหนังสือมี ความสัมพันธ์กันจริง

มณฑนา เจริญแพทย์ (2542) ศึกษาการจัดการและการใช้หนังสือของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พ.ศ. 2535-2537 พบว่า ในระหว่างปี พ.ศ. 2535-2537 ห้องสมุดจัดหาหนังสือทั่วไปทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศมากที่สุด คือภาษาไทยจำนวน 4,128 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 66.34 ภาษาต่างประเทศ จำนวน 3,818 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 80.87 หนังสือ ภาษาไทยที่จัดหาน้อยที่สุดคือ หนังสืออ้างอิง จำนวน 214 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 3.40 หนังสือ ภาษาต่างประเทศที่จัดหาน้อยที่สุดคือ หนังสือเด็ก จำนวน 550 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 5.03 หากจำแนก ตามหมวดวิชา พบว่าจัดหาหนังสือหมวด 300 สังคมศาสตร์ มากที่สุด จำนวน 1,881 เล่ม คิดเป็น ร้อยละ 17.19 จัดหาหนังสือหมวด 200 ศาสนาน้อยที่สุด จำนวน 162 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 1.48 จำนวนการใช้หนังสือในช่วงปี พ.ศ. 2535-พฤษภาคม 2540 พบว่า หนังสือภาษาไทยที่มีการใช้มาก ที่สุดคือ หมวด 300 สังคมศาสตร์ จำนวน 14,355 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30.80 หมวด 200 ศาสนา มี การใช้น้อยที่สุด จำนวน 520 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.12 หนังสือภาษาต่างประเทศหมวด 700 ศิลปะ มี การใช้มากที่สุด จำนวน 2,719 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.99 หมวดที่มีการใช้น้อยที่สุดคือ 200 ศาสนา จำนวน 24 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.18 ศึกษาจากปริมาณการจัดหา จำนวนการใช้และอัตราการยืมต่อ เล่ม พบว่า หนังสือภาษาไทยหมวด 100 ปรัชญา มีอัตราการยืมมากที่สุด คือ 19.15 ครั้งต่อเล่ม และ หนังสือหมวด 200 ศาสนา มีอัตราการยืมน้อยที่สุด คือ 3.74 ครั้งต่อเล่ม หนังสือภาษาต่างประเทศ

หมวด 100 ปรัชญา มีอัตราการยืมมากที่สุด คือ 11.25 ครั้งต่อเล่ม และหมวด 200 ศาสนา มีอัตราการยืมน้อยที่สุด คือ 1.04 ครั้งต่อเล่ม

ประภาพร มณฑาทิพย์ (2549) ศึกษาการใช้หนังสือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่า หนังสือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีจำนวน 12,228 ชื่อเรื่อง จำนวน 17,041 เล่ม เป็นหนังสือภาษาไทย 3,701 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 25.11 จำนวน 5,649 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 33.15 หนังสือภาษาอังกฤษ 9,157 ชื่อ คิดเป็นร้อยละ 74.89 จำนวน 11,392 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 66.85 การใช้หนังสือ พบว่า หนังสือภาษาไทยมีการยืม 4,759 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 84.24 ค่าเฉลี่ยการยืม 22.29 ครั้งต่อเล่ม หนังสือภาษาอังกฤษมีการยืม 11,392 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 68.54 ค่าเฉลี่ยการยืม 7.29 ครั้งต่อเล่ม

สดศรี กันทะอินทร์ (2549) ศึกษาการจัดซื้อและการใช้หนังสือของห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีงบประมาณ 2545-2547 พบว่า มีการจัดซื้อหนังสือหมวด QM มากที่สุด จำนวน 878 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 23.15 รองลงมาคือ หมวด WB จำนวน 377 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 9.94 และหมวด WS จำนวน 207 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 5.46 ตามลำดับ และไม่มีการจัดซื้อหนังสือหมวด QL และ WZ เลย หนังสือภาษาต่างประเทศที่จัดซื้อมากที่สุดคือ หมวด QM จำนวน 840 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 31.05 หนังสือภาษาไทยที่จัดซื้อมากที่สุดคือ หมวด WB จำนวน 173 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 15.90 การวิเคราะห์ปริมาณการใช้หนังสือ พบว่าหนังสือที่มีการใช้มากที่สุดคือ หมวด QM จำนวน 22,322 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.52 รองลงมาคือ หมวด WB จำนวน 10,531 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.04 และหมวด WQ จำนวน 5,649 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.46 หมวดที่ไม่มีการใช้เลยคือหมวด QL และ WZ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดซื้อและการใช้หนังสือที่จัดซื้อ พบว่าจัดซื้อหนังสือทั้งสิ้น 3,793 เล่ม มีการใช้ 87,463 ครั้ง อัตราการใช้โดยเฉลี่ย 23.06 ครั้งต่อเล่ม หมวดที่มีอัตราการใช้มากที่สุดคือ หมวด QX เฉลี่ย 78.83 ครั้งต่อเล่ม รองลงมาคือ หมวด WG เฉลี่ย 56.44 ครั้งต่อเล่ม และหมวด WW เฉลี่ย 48.02 ครั้งต่อเล่ม ตามลำดับ

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปในภาพรวมได้ ดังนี้

ตารางที่ 2.1 การจัดหา/จัดซื้อหนังสือ

หน่วย : ร้อยละ

การจัดหา/จัดซื้อหนังสือ	วาสนา ธนະสุข (2538)	มณฑนา เจริญ แพทย์ (2542)	ประภาพร มณฑาทิพย์ (2549)	สดศรี กันทะ อินทร์ (2549)
คณะวิชา				
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	44.33			
คณะศึกษาศาสตร์	30.45			
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	25.22			
ภาษาไทย			25.11*/33.15**	
ภาษาต่างประเทศ			74.85*/66.85**	
คณะแพทยศาสตร์				
หมวด QM				23.15
หมวด WB				9.94
หมวด WS				5.46
ประเภทของภาษา				
ภาษาไทย		66.34		
หมวด WB				15.90
ภาษาต่างประเทศ		80.87		
หมวด QM				31.05

หมายเหตุ * = ร้อยละของชื่อเรื่อง ** = ร้อยละของจำนวนเล่ม

ตารางที่ 2.2 การใช้หนังสือ

หน่วย : ร้อยละ

การใช้หนังสือ	วาสนา ชนะสุข (2538)	มณฑนา เจริญ แพทย์ (2542)	ประภาพร มณฑาทิพย์ (2549)	สดศรี กัณฑ์ อินทร์ (2549)
หมวดวิชา				
สังคมศาสตร์	37.04			
ภาษาไทย		30.80		
วิทยาศาสตร์	28.69			
เบ็ดเตล็ด	12.11			
ศิลปะ				
ภาษาต่างประเทศ		19.99		
แพทยศาสตร์				
หมวด QM				25.52
หมวด WB				12.04
หมวด WQ				6.46
ประเภทของภาษา				
ภาษาไทย			84.24	
ภาษาต่างประเทศ			68.54	

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปริมาณของหนังสือที่จัดหาตามการเสนอแนะของอาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่จัดหาในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 ตามหมวดหมู่ทางบรรณารักษศาสตร์และศึกษาปริมาณการใช้หนังสือดังกล่าว ทั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะหนังสือที่อนุญาตให้ยืมออกนอกห้องสมุดได้ โดยไม่รวมการใช้หนังสือภายในห้องสมุดและหนังสือที่ผู้ใช้นำไปถ่ายสำเนา การดำเนินการวิจัยมีขั้นตอนดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ หนังสือที่จัดหาเข้ามาในห้องสมุดตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลหนังสือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับบันทึกข้อมูลนับความถี่ โดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel ประกอบด้วยข้อมูล ดังนี้

- 2.1 ลำดับที่
- 2.2 เลขเรียกหนังสือ
- 2.3 ชื่อผู้แต่ง
- 2.4 ชื่อเรื่อง
- 2.5 ปีพิมพ์
- 2.6 จำนวนเล่ม
- 2.7 ปีงบประมาณที่จัดซื้อ
- 2.8 สาขาวิชาของอาจารย์เสนอแนะให้จัดหา
- 2.9 จำนวนครั้งที่ยืม

3. การรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้รวบรวมข้อมูลใน 2 ส่วน คือ

3.1 รายการหนังสือที่จัดหาและปริมาณการใช้หนังสือตามการเสนอแนะของอาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 จากฐานข้อมูล HORIZON กรณีหนังสือชื่อเรื่องใดที่จัดหาเข้ามาในห้องสมุดหลายเล่ม (COPY) ให้นับ 1 เล่ม เท่ากับ 1 รายการ โดยจำแนกเป็น

1) โมดูล Acquisition และ Cataloging เพื่อดึงข้อมูลที่จัดหาประจำปีงบประมาณในแต่ละสาขาวิชาและหมวดหมู่ทางบรรณารักษศาสตร์ เพื่อรวบรวมข้อมูลรายการหนังสือที่จัดหาเข้ามาในห้องสมุดตามการเสนอแนะของอาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549

2) โมดูล OPAC เพื่อสืบค้นข้อมูลรายละเอียดตามบรรณานุกรมของหนังสือ และจำนวนครั้งของรายการยืมหนังสือแต่ละเล่มที่จัดหาเข้ามาในห้องสมุดตามการเสนอแนะของอาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549

3.2 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในแต่ละปีงบประมาณที่ดำเนินการจัดหา และนำมาแยกข้อมูลตามสาขาวิชาที่อาจารย์ผู้เสนอให้จัดหาสังกัด และหมวดหมู่ของหนังสือ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าทางสถิติ ดังนี้

4.1 หาค่าร้อยละเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดหาหนังสือตามการเสนอแนะของอาจารย์ในแต่ละปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 และสัดส่วนการจัดหาหนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

4.2 หาค่าร้อยละเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือที่จัดหาในแต่ละหมวดหมู่ในระบบการจัดหมวดหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (LC-Library of Congresses Classification) และระบบหอสมุดแพทย์แห่งชาติอเมริกัน (NLM-National Library of Medicine Classification) และภาษาของหนังสือ

4.3 หาค่าความถี่เพื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนร้อยละโดยการแจกแจงความถี่ของการใช้ จำแนกตามหมวดหมู่และภาษาของหนังสือที่จัดหา

4.4 หาค่าเฉลี่ยอัตราการใช้หนังสือต่อเล่มของหนังสือทั้งหมด โดยจำแนกตามภาษา

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาปริมาณของหนังสือที่จัดหาตามการเสนอแนะของอาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่จัดหาในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 ตามหมวดหมู่ทางบรรณารักษศาสตร์ (2) ศึกษาปริมาณการใช้หนังสือที่จัดหาตามการเสนอแนะของอาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่จัดหาในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 ตามหมวดหมู่ทางบรรณารักษศาสตร์

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำเสนอ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนแรกเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดหาหนังสือตามการเสนอแนะของอาจารย์ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อ (1) ตอนที่สอง เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หนังสือ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อ (2) และในตอนที่สาม เป็นการนำเสนอการเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดหาหนังสือ และอัตราการใช้ต่อเล่ม โดยในแต่ละตอน มีรายละเอียด ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดหาหนังสือตามการเสนอแนะของอาจารย์

การจัดหาหนังสือที่ได้รับการเสนอแนะจากอาจารย์ในสาขาวิชาต่างๆ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ รายละเอียดดังตารางที่ 4.1-4.7

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของหนังสือที่จัดหาตามการเสนอแนะของอาจารย์ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 จำแนกตามสาขาวิชาที่ผู้เสนอสังกัด

สาขาวิชา	2546		2547		2548		2549		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สำนักวิชาวิทยาศาสตร์										
การรับรู้จาก ระยะไกล	18	0.74	51	2.09	38	1.38	35	1.27	142	1.37
คณิตศาสตร์	94	3.86	44	1.81	53	1.92	117	4.25	308	2.97
ฟิสิกส์	58	2.38	19	0.78	33	1.20	38	1.38	148	1.43
จุลชีววิทยา	0	0.00	29	1.19	59	2.14	64	2.32	152	1.46
ชีววิทยา	159	6.53	80	3.28	35	1.27	75	2.72	349	3.36
เคมี	101	4.15	87	3.57	83	3.01	57	2.07	328	3.16
ชีวเคมี	42	1.72	19	0.78	0	0.00	27	0.98	88	0.85
เทคโนโลยีเลเซอร์ และโฟตอนิกส์	28	1.15	27	1.11	33	1.20	42	1.53	130	1.25
รวม	500	20.53	356	14.61	334	12.12	455	16.52	1,645	15.85
สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม										
เทคโนโลยี สารสนเทศ	359	14.74	196	8.05	291	10.56	338	12.27	1,184	11.41
เทคโนโลยีการ จัดการ	213	8.75	249	10.22	225	8.16	251	9.11	938	9.04
ภาษาอังกฤษ	72	2.96	282	11.58	146	5.30	264	9.59	764	7.36
ศึกษาทั่วไป	74	3.04	143	5.87	383	13.90	45	1.63	645	6.21
รวม	718	29.49	870	35.7	1,045	37.9	898	32.61	3,531	34.01

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สาขาวิชา	2546		2547		2548		2549		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร										
เทคโนโลยีการผลิตพืช	72	2.96	34	1.40	55	2.00	90	3.27	251	2.42
เทคโนโลยีการผลิตสัตว์	51	2.09	86	3.53	70	2.54	32	1.16	239	2.30
เทคโนโลยีชีวภาพ	27	1.11	24	0.99	25	0.91	34	1.23	110	1.06
เทคโนโลยีอาหาร	100	4.11	39	1.60	52	1.89	54	1.96	245	2.36
รวม	250	10.27	183	7.51	202	7.33	210	7.63	845	8.14
สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์										
วิศวกรรมเกษตร	34	1.40	24	0.99	26	0.94	26	0.94	110	1.06
วิศวกรรมขนส่ง	70	2.87	93	3.82	69	2.50	60	2.18	292	2.81
วิศวกรรมคอมพิวเตอร์	119	4.89	158	6.49	266	9.65	252	9.15	795	7.66
วิศวกรรมเคมี	48	1.97	42	1.72	32	1.16	24	0.87	146	1.41
วิศวกรรมเซรามิก	52	2.14	32	1.31	33	1.20	62	2.25	179	1.72
วิศวกรรมโยธา	47	1.93	33	1.35	58	2.10	38	1.38	176	1.70
วิศวกรรมพอลิเมอร์	60	2.46	33	1.35	39	1.42	8	0.29	140	1.35
วิศวกรรมไฟฟ้า	173	7.10	70	2.87	125	4.54	108	3.92	476	4.59
วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม	31	1.27	59	2.42	89	3.23	86	3.12	265	2.55
วิศวกรรมอุตสาหการ	23	0.94	73	3.00	72	2.61	73	2.65	241	2.32
วิศวกรรมโลหการ	45	1.85	20	0.82	23	0.83	21	0.76	109	1.05

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สาขาวิชา	2546		2547		2548		2549		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วิศวกรรม โทรคมนาคม	78	3.20	71	2.91	87	3.16	88	3.20	324	3.12
เทคโนโลยี ธรณี	40	1.64	42	1.72	40	1.45	37	1.34	159	1.53
วิศวกรรม เครื่องกล	81	3.33	180	7.39	89	3.23	172	6.25	522	5.03
รวม	901	37.00	930	38.20	1,048	38.00	1,055	38.00	3,934	37.90
สำนักวิชาแพทยศาสตร์										
แพทยศาสตร์	0	0.00	0	0.00	0	0.00	9	0.33	9	0.09
อาชีวอนามัย และความ ปลอดภัย	36	1.48	49	2.01	55	2.00	82	2.98	222	2.14
อนามัย สิ่งแวดล้อม	30	1.23	48	1.97	72	2.61	45	1.63	195	1.88
รวม	66	2.71	97	3.98	127	4.61	136	4.94	426	4.10
รวมทั้งหมด	2,435	100.00	2,436	100.00	2,756	100.00	2,754	100.00	10,381	100.00

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่า ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 ศูนย์บรรณสารฯ จัดหาหนังสือตามการเสนอแนะของอาจารย์รวมทั้งสิ้น จำนวน 10,381 เล่ม โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 เป็นปีที่จัดหาหนังสือมากที่สุด จำนวน 2,756 เล่ม

เมื่อพิจารณาการจัดหาหนังสือตามการเสนอแนะของอาจารย์ในแต่ละสำนักวิชา พบว่า สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์จัดหาหนังสือมากที่สุด จำนวน 3,934 เล่ม (ร้อยละ 37.90) สำนักวิชา เทคโนโลยีสังคม จำนวน 3,531 เล่ม (ร้อยละ 34.01) และสำนักวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 1,645 เล่ม (ร้อยละ 15.85) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของหนังสือที่จัดทำตามการเสนอแนะของอาจารย์ในช่วง
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 จำแนกตามภาษา

ภาษา	2546		2547		2548		2549		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ภาษาไทย	406	16.67	464	19.05	765	27.76	634	23.02	2,269	21.86
ภาษาต่างประเทศ	2,029	83.33	1,972	80.95	1,991	72.24	2,120	76.98	8,112	78.14
รวม	2,435	100.00	2,436	100.00	2,756	100.00	2,754	100.00	10,381	100.00

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่า ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 ศูนย์บรรณสารฯ จัดหาหนังสือภาษาต่างประเทศมากที่สุดจำนวน 8,112 เล่ม (ร้อยละ 78.14) และศูนย์บรรณสารฯ จัดหาหนังสือภาษาต่างประเทศมากกว่าหนังสือภาษาไทยทุกปี โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 เป็นปีที่จัดหาหนังสือภาษาต่างประเทศมากที่สุด จำนวน 2,120 เล่ม (ร้อยละ 76.98)

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของหนังสือที่จัดหาตามการเสนอแนะของอาจารย์ในช่วง
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 จำแนกตามหมวดหมู่และภาษา

หมวดหมู่	ภาษาต่างประเทศ		ภาษาไทย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
T	2,820	34.76	613	27.02	3,433	33.07
Q	2,297	28.32	293	12.91	2,590	24.95
H	1,244	15.34	531	23.40	1,775	17.10
P	467	5.76	213	9.39	680	6.55
S	358	4.41	78	3.44	436	4.20
G	182	2.24	47	2.07	229	2.21
L	163	2.01	32	1.41	195	1.88
Z	138	1.70	30	1.32	168	1.62
D	8	0.10	130	5.73	138	1.33
B	67	0.83	48	2.12	115	1.11
WA	74	0.91	41	1.81	115	1.11
K	34	0.42	60	2.64	94	0.91
J	16	0.20	57	2.51	73	0.70
N	29	0.36	23	1.01	52	0.50
QV	35	0.43	7	0.31	42	0.40
QT	31	0.38	1	0.04	32	0.31
QU	14	0.17	13	0.57	27	0.26
QW	25	0.31	1	0.04	26	0.25
W	13	0.16	8	0.35	21	0.20
QZ	15	0.18	1	0.04	16	0.15
WB	10	0.12	6	0.26	16	0.15
WE	11	0.14	2	0.09	13	0.13
C	9	0.11	3	0.13	12	0.12

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

หมวดหมู่	ภาษาต่างประเทศ		ภาษาไทย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
M	5	0.06	5	0.22	10	0.10
QS	7	0.09	0	0.00	7	0.07
WC	6	0.07	1	0.04	7	0.07
WX	6	0.07	1	0.04	7	0.07
A	0	0.00	5	0.22	5	0.05
E-F	1	0.01	4	0.18	5	0.05
WL	5	0.06	0	0.00	5	0.05
WO	4	0.05	1	0.04	5	0.05
QY	2	0.02	2	0.09	4	0.04
U	1	0.01	3	0.13	4	0.04
WD	3	0.04	0	0.00	3	0.03
WN	3	0.04	0	0.00	3	0.03
WQ	3	0.04	0	0.00	3	0.03
WS	0	0.00	3	0.13	3	0.03
WM	0	0.00	2	0.09	2	0.02
WU	2	0.02	0	0.00	2	0.02
WZ	1	0.01	1	0.04	2	0.02
QX	1	0.01	0	0.00	1	0.01
V	0	0.00	1	0.04	1	0.01
WF	0	0.00	1	0.04	1	0.01
WG	1	0.01	0	0.00	1	0.01
WJ	1	0.01	0	0.00	1	0.01
WY	0	0.00	1	0.04	1	0.01

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

หมวดหมู่	ภาษาต่างประเทศ		ภาษาไทย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
WH	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WI	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WK	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WP	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WR	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WT	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WV	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WW	0	0.00	0	0.00	0	0.00
รวม	8,112	100.00	2,269	100.00	10,381	100.00

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่า ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 ศูนย์บรรณสารฯ จัดหาหนังสือในหมวด T มากที่สุด จำนวน 3,433 เล่ม (ร้อยละ 33.07) รองลงมาคือ หมวด Q จำนวน 2,590 เล่ม (ร้อยละ 24.95) และหมวด H จำนวน 1,775 เล่ม (ร้อยละ 17.10) ตามลำดับ หมวดที่ไม่มีการจัดหาเลย คือ หมวด WH WI WK WP WR WT WV และ WW

เมื่อพิจารณาจำนวนหนังสือที่จัดหาตามภาษา พบว่า ศูนย์บรรณสารฯ จัดหาทั้งหนังสือภาษาต่างประเทศและภาษาไทยหมวด T มากที่สุด จำนวน 2,820 เล่ม (ร้อยละ 34.76) และจำนวน 613 เล่ม (ร้อยละ 27.02) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หนังสือ

ข้อมูลในส่วนนี้นำเสนอเกี่ยวกับการใช้หนังสือที่จัดหาตามการเสนอแนะของอาจารย์ ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 รวม 4 ปี และการใช้หนังสือ โดยวิธีการยืมออกนอกห้องสมุด วิเคราะห์ตั้งแต่ปีงบประมาณที่จัดหาจนถึงปัจจุบัน คือ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 รวม 5 ปี ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลได้จากสถิติการยืมในระบบยืม-คืนอัตโนมัติ HORIZON รายละเอียดดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของการใช้หนังสือที่จัดหาตามการเสนอแนะของอาจารย์ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 จำแนกตามหมวดหมู่ และภาษา

หมวดหมู่	ภาษาต่างประเทศ		ภาษาไทย		รวม	
	จำนวนครั้ง	ร้อยละ	จำนวนครั้ง	ร้อยละ	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
T	9,395	39.34	18,152	44.03	27,547	42.31
Q	7,970	33.37	11,966	29.03	19,936	30.62
H	2,503	10.48	5,608	13.60	8,111	12.46
P	1,459	6.11	1,668	4.05	3,127	4.80
S	947	3.97	502	1.22	1,449	2.23
WA	104	0.44	958	2.32	1,062	1.63
G	558	2.34	136	0.33	694	1.07
Z	151	0.63	472	1.15	623	0.96
L	374	1.57	85	0.21	459	0.71
B	49	0.21	371	0.90	420	0.65
D	4	0.02	308	0.75	312	0.48
QV	85	0.36	163	0.40	248	0.38
QU	37	0.15	168	0.41	205	0.31
K	17	0.07	154	0.37	171	0.26
J	12	0.05	153	0.37	165	0.25
N	65	0.27	74	0.18	139	0.21
W	0	0.00	92	0.22	92	0.14
C	2	0.01	81	0.20	83	0.13
QW	68	0.28	6	0.01	74	0.11

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

หมวดหมู่	ภาษาต่างประเทศ		ภาษาไทย		รวม	
	จำนวนครั้ง	ร้อยละ	จำนวนครั้ง	ร้อยละ	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
QT	43	0.18	1	0.00	44	0.07
WB	2	0.01	29	0.07	31	0.05
A	0	0.00	21	0.05	21	0.03
WM	0	0.00	15	0.04	15	0.02
QZ	12	0.05	2	0.00	14	0.02
M	0	0.00	9	0.02	9	0.01
E-F	0	0.00	8	0.02	8	0.01
QY	1	0.00	5	0.01	6	0.01
WE	4	0.02	1	0.00	5	0.01
WF	0	0.00	5	0.01	5	0.01
QS	4	0.02	0	0.00	4	0.01
WZ	0	0.00	4	0.01	4	0.01
WX	3	0.01	0	0.00	3	0.00
U	0	0.00	2	0.00	2	0.00
WL	2	0.01	0	0.00	2	0.00
WO	2	0.01	0	0.00	2	0.00
WQ	2	0.01	0	0.00	2	0.00
QX	1	0.00	0	0.00	1	0.00
V	0	0.00	1	0.00	1	0.00
WC	1	0.00	0	0.00	1	0.00
WD	1	0.00	0	0.00	1	0.00
WG	1	0.00	0	0.00	1	0.00
WN	1	0.00	0	0.00	1	0.00
WS	0	0.00	1	0.00	1	0.00
WU	1	0.00	0	0.00	1	0.00
WH	0	0.00	0	0.00	0	0.00

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

หมวดหมู่	ภาษาต่างประเทศ		ภาษาไทย		รวม	
	จำนวนครั้ง	ร้อยละ	จำนวนครั้ง	ร้อยละ	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
WI	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WJ	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WK	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WP	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WR	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WT	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WV	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WW	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WY	0	0.00	0	0.00	0	0.00
รวม	23,881	100.00	41,221	100.00	65,102	100.00

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่า มีการใช้หนังสือทั้งหมด จำนวน 65,102 ครั้ง และหนังสือในหมวด T มีการใช้มากที่สุด จำนวน 27,547 ครั้ง (ร้อยละ 42.31) รองลงมาคือ หมวด Q จำนวน 19,936 ครั้ง (ร้อยละ 30.62) และหมวด H จำนวน 8,111 ครั้ง (ร้อยละ 12.46) ตามลำดับ โดยมีการใช้หนังสือภาษาไทยมากกว่าภาษาต่างประเทศ ถึงจำนวน 41,221 ครั้ง

เมื่อพิจารณาการใช้แยกตามภาษา พบว่า ทั้งหนังสือภาษาต่างประเทศและภาษาไทยในหมวดที่มีการใช้มากที่สุด คือ หมวด T จำนวน 9,395 ครั้ง (ร้อยละ 39.34) และ 18,152 ครั้ง (ร้อยละ 44.03) รองลงมาคือ หมวด Q จำนวน 7,970 ครั้ง (ร้อยละ 33.37) และ 11,966 ครั้ง (ร้อยละ 29.03) และหมวด H จำนวน 2,503 ครั้ง (ร้อยละ 10.48) และ 5,608 ครั้ง (ร้อยละ 13.60) ตามลำดับ

3. การเปรียบเทียบข้อมูลการจัดหากับการใช้หนังสือ และอัตราการใช้ต่อเล่ม

ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการเปรียบเทียบระหว่างจำนวนหนังสือที่จัดหาตามการเสนอแนะของอาจารย์ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 กับจำนวนการใช้หนังสือดังกล่าวตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2550 และอัตราการใช้ต่อเล่มของหนังสือแต่ละหมวดหมู่ รายละเอียดดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบปริมาณการจัดการจัดหาหนังสือตามการเสนอแนะของอาจารย์ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 กับการใช้หนังสือ และอัตราการใช้หนังสือต่อเล่ม จำแนกตามหมวดหมู่และภาษา

หมวดหมู่	ภาษาต่างประเทศ				อัตรา การ ใช้ต่อ เล่ม	ภาษาไทย				อัตรา การ ใช้ต่อ เล่ม	รวม				อัตรา การ ใช้ต่อ เล่ม
	การจัดการ		การใช้			การจัดการ		การใช้			การจัดการ		การใช้		
	จำนวน เล่ม	ร้อยละ	จำนวน ครั้ง	ร้อยละ		จำนวน เล่ม	ร้อยละ	จำนวน ครั้ง	ร้อยละ		จำนวน เล่ม	ร้อยละ	จำนวน ครั้ง	ร้อยละ	
WA	74	0.91	104	0.44	1.41	41	1.81	958	2.32	23.37	115	1.11	1,062	1.63	9.23
T	2,820	34.78	9,395	39.34	3.33	613	27.03	18,152	44.04	29.61	3,433	33.07	27,547	42.31	8.02
Q	2,297	28.33	7,970	33.37	3.47	293	12.92	11,966	29.03	40.84	2,590	24.95	19,936	30.62	7.70
QU	14	0.17	37	0.15	2.64	13	0.57	168	0.41	12.92	27	0.26	205	0.31	7.59
WM	0	0.00	0	0.00	0.00	2	0.09	15	0.04	7.50	2	0.02	15	0.02	7.50
C	9	0.11	2	0.01	0.22	3	0.13	81	0.20	27.00	12	0.12	83	0.13	6.92
QV	35	0.43	85	0.36	2.43	7	0.31	163	0.40	23.29	42	0.40	248	0.38	5.90
WF	0	0.00	0	0.00	0.00	1	0.04	5	0.01	5.00	1	0.01	5	0.01	5.00
P	467	5.76	1,459	6.11	3.12	213	9.39	1,668	4.05	7.83	680	6.55	3,127	4.80	4.60
H	1,244	15.34	2,503	10.48	2.01	531	23.41	5,608	13.60	10.56	1,775	17.10	8,111	12.46	4.57

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

หมวดหมู่	ภาษาต่างประเทศ				อัตรา การ ใช้ต่อ เล่ม	ภาษาไทย				อัตรา การ ใช้ต่อ เล่ม	รวม				อัตรา การ ใช้ต่อ เล่ม
	การจัดการ		การใช้			การจัดการ		การใช้			การจัดการ		การใช้		
	จำนวน เล่ม	ร้อยละ	จำนวน ครั้ง	ร้อยละ		จำนวน เล่ม	ร้อยละ	จำนวน ครั้ง	ร้อยละ		จำนวน เล่ม	ร้อยละ	จำนวน ครั้ง	ร้อยละ	
W	13	0.16	0	0.00	0.00	8	0.35	92	0.22	11.50	21	0.20	92	0.14	4.38
A	0	0.00	0	0.00	0.00	5	0.22	21	0.05	4.20	5	0.05	21	0.03	4.20
Z	138	1.70	151	0.63	0.00	30	1.32	472	1.15	15.73	168	1.62	623	0.96	3.71
B	67	0.83	49	0.21	0.73	48	2.12	371	0.90	7.73	115	1.11	420	0.65	3.65
S	358	4.41	947	3.97	2.65	78	3.44	502	1.22	6.44	436	4.20	1,449	2.23	3.32
G	182	2.24	558	2.34	3.07	47	2.07	136	0.33	2.89	229	2.21	694	1.07	3.03
QW	25	0.31	68	0.28	2.72	1	0.04	6	0.01	6.00	26	0.25	74	0.11	2.85
N	29	0.36	65	0.27	2.24	23	1.01	74	0.18	3.22	52	0.50	139	0.21	2.67
L	163	2.01	374	1.57	2.29	32	1.41	85	0.21	2.66	195	1.88	459	0.71	2.35
D	8	0.10	4	0.02	0.50	130	5.73	308	0.75	2.37	138	1.33	312	0.48	2.26
J	16	0.20	12	0.05	0.75	57	2.51	153	0.37	2.68	73	0.70	165	0.25	2.26

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

หมวดหมู่	ภาษาต่างประเทศ				อัตรา การ ใช้ต่อ เล่ม	ภาษาไทย				อัตรา การ ใช้ต่อ เล่ม	รวม				อัตรา การ ใช้ต่อ เล่ม
	การจัดการ		การใช้			การจัดการ		การใช้			การจัดการ		การใช้		
	จำนวน เล่ม	ร้อยละ	จำนวน ครั้ง	ร้อยละ		จำนวน เล่ม	ร้อยละ	จำนวน ครั้ง	ร้อยละ		จำนวน เล่ม	ร้อยละ	จำนวน ครั้ง	ร้อยละ	
WZ	1	0.01	0	0.00	0.00	1	0.04	4	0.01	4.00	2	0.02	4	0.01	2.00
WB	10	0.12	2	0.01	0.20	6	0.26	29	0.07	4.83	16	0.15	31	0.05	1.94
K	34	0.42	17	0.07	0.50	60	2.65	154	0.37	2.57	94	0.91	171	0.26	1.82
E-F	1	0.01	0	0.00	0.00	4	0.18	8	0.02	2.00	5	0.05	8	0.01	1.60
QY	2	0.02	1	0.00	0.50	2	0.09	5	0.01	2.50	4	0.04	6	0.01	1.50
QT	31	0.38	43	0.18	1.39	1	0.04	1	0.00	0.00	32	0.31	44	0.07	1.38
QX	1	0.01	1	0.00	1.00	0	0.00	0	0.00	0.00	1	0.01	1	0.00	1.00
V	0	0.00	0	0.00	0.00	1	0.04	1	0.00	1.00	1	0.01	1	0.00	1.00
WG	1	0.01	2	0.01	2.00	0	0.00	0	0.00	0.00	1	0.01	1	0.00	1.00
M	5	0.06	0	0.00	0.00	5	0.22	9	0.02	1.80	10	0.10	9	0.01	0.90

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

หมวดหมู่	ภาษาต่างประเทศ				อัตรา การใช้ต่อ เล่ม	ภาษาไทย				อัตรา การใช้ต่อ เล่ม	รวม				อัตรา การใช้ต่อ เล่ม
	การจัดการ		การใช้			การจัดการ		การใช้			การจัดการ		การใช้		
	จำนวน เล่ม	ร้อยละ	จำนวน ครั้ง	ร้อยละ		จำนวน เล่ม	ร้อยละ	จำนวน ครั้ง	ร้อยละ		จำนวน เล่ม	ร้อยละ	จำนวน ครั้ง	ร้อยละ	
QZ	15	0.18	12	0.05	0.80	1	0.04	2	0.00	2.00	16	0.15	14	0.02	0.88
WQ	3	0.04	2	0.01	0.67	0	0.00	0	0.00	0.00	3	0.03	2	0.00	0.67
QS	7	0.09	4	0.02	0.57	0	0.00	0	0.00	0.00	7	0.07	4	0.01	0.57
U	1	0.01	0	0.00	0.00	3	0.13	2	0.00	0.67	4	0.04	2	0.00	0.50
WU	2	0.02	1	0.00	0.50	0	0.00	0	0.00	0.00	2	0.02	1	0.00	0.50
WX	6	0.07	3	0.01	0.5	1	0.04	1	0.00	1.00	7	0.07	3	0.00	0.43
WL	5	0.06	2	0.01	0.40	0	0.00	0	0.00	0.00	5	0.05	2	0.00	0.40
WO	4	0.05	2	0.01	0.50	1	0.04	0	0.00	0.00	5	0.05	2	0.00	0.40
WE	11	0.14	4	0.02	0.36	2	0.09	1	0.00	0.50	13	0.13	5	0.01	0.38
WD	3	0.04	1	0.00	0.33	0	0.00	0	0.00	0.00	3	0.03	1	0.00	0.33
WN	3	0.04	1	0.00	0.33	0	0.00	0	0.00	0.00	3	0.03	1	0.00	0.33

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

หมวดหมู่	ภาษาต่างประเทศ				อัตรา การใช้ต่อ เล่ม	ภาษาไทย				อัตรา การใช้ต่อ เล่ม	รวม				อัตรา การใช้ต่อ เล่ม
	การจัดการ		การใช้			การจัดการ		การใช้			การจัดการ		การใช้		
	จำนวน เล่ม	ร้อยละ	จำนวน ครั้ง	ร้อยละ		จำนวน เล่ม	ร้อยละ	จำนวน ครั้ง	ร้อยละ		จำนวน เล่ม	ร้อยละ	จำนวน ครั้ง	ร้อยละ	
WS	0	0.00	0	0.00	0.00	3	0.13	1	0.00	0.33	3	0.03	1	0.00	0.33
WC	6	0.07	1	0.00	0.17	1	0.04	0	0.00	0.00	7	0.07	1	0.00	0.14
WH	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00
WI	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00
WJ	1	0.01	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00	1	0.01	0	0.00	0.00
WK	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00
WP	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00
WR	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00
WT	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00
WV	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00
WW	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

หมวดหมู่	ภาษาต่างประเทศ				อัตรา การใช้ต่อ เล่ม	ภาษาไทย				อัตรา การใช้ต่อ เล่ม	รวม				อัตรา การใช้ต่อ เล่ม
	การจัดการ		การใช้			การจัดการ		การใช้			การจัดการ		การใช้		
	จำนวน เล่ม	ร้อยละ	จำนวน ครั้ง	ร้อยละ		จำนวน เล่ม	ร้อยละ	จำนวน ครั้ง	ร้อยละ		จำนวน เล่ม	ร้อยละ	จำนวน ครั้ง	ร้อยละ	
WY	0	0.00	0	0.00	0.00	1	0.04	0	0.00	0.00	1	0.01	0	0.00	0.00
รวม	8,112	100	23,881	100	2.94	2,269	100	41,221	100	18.17	10,381	100	65,102	100	6.27

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่า มีการจัดหาหนังสือทั้งหมด จำนวน 10,381 เล่ม มีการใช้ 65,102 ครั้ง และมีอัตราการใช้โดยเฉลี่ย 6.27 ครั้งต่อเล่ม โดยหนังสือในหมวดที่มีอัตราการใช้ต่อเล่มมากที่สุด คือ หมวด WA มีอัตราการใช้ 9.23 ครั้งต่อเล่ม รองลงมาคือ หมวด T มีอัตราการใช้ 8.02 ครั้งต่อเล่ม และ หมวด Q มีอัตราการใช้ 7.70 ครั้งต่อเล่ม ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามภาษา พบว่า ศูนย์บรรณสารฯ จัดหาหนังสือภาษาต่างประเทศ จำนวน 8,112 เล่ม มีการใช้ 23,881 ครั้ง และอัตราการใช้โดยเฉลี่ย 2.94 ครั้งต่อเล่ม โดยหนังสือภาษาต่างประเทศในหมวดที่มีอัตราการใช้ต่อเล่มมากที่สุด คือ หมวด Q มีอัตราการใช้ 3.47 ครั้งต่อเล่ม รองลงมาคือ หมวด T มีอัตราการใช้ 3.33 ครั้งต่อเล่ม และ หมวด P มีอัตราการใช้ 3.12 ครั้งต่อเล่ม ตามลำดับ

ส่วนหนังสือภาษาไทย มีการจัดหาหนังสือ จำนวน 2,269 เล่ม มีการใช้ 41,221 ครั้ง และมีอัตราการใช้โดยเฉลี่ย 18.17 ครั้งต่อเล่ม โดยหนังสือภาษาไทยในหมวดที่มีอัตราการใช้ต่อเล่มมากที่สุด คือ หมวด Q มีอัตราการใช้ 40.84 ครั้งต่อเล่ม รองลงมาคือ หมวด T มีอัตราการใช้ 29.61 ครั้งต่อเล่ม และ หมวด C มีอัตราการใช้ 27.00 ครั้งต่อเล่ม ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาปริมาณของหนังสือที่จัดหาตามการเสนอแนะของอาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่จัดหาในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 ตามหมวดหมู่ทางบรรณารักษศาสตร์ (2) ศึกษาปริมาณการใช้หนังสือที่จัดหาตามการเสนอแนะของอาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่จัดหาในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 ตามหมวดหมู่ทางบรรณารักษศาสตร์

การวิจัยนี้ ศึกษาเฉพาะหนังสือที่จัดหาและปริมาณการใช้หนังสือตามการเสนอแนะของอาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 จากฐานข้อมูล HORIZON กรณีหนังสือชื่อเรื่องใดที่จัดหาเข้ามาในห้องสมุดหลายเล่ม (COPY) ให้นับ 1 เล่ม เท่ากับ 1 รายการ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลหนังสือที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อบันทึกข้อมูลนับความถี่ โดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าทางสถิติ กำหนดใช้ค่าร้อยละเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดหาหนังสือตามการเสนอแนะของอาจารย์ในแต่ละปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 และสัดส่วนการจัดหาหนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ และเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือที่จัดหาในแต่ละหมวดหมู่ในระบบการจัดหมวดหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (LC-Library of Congresses Classification) และระบบหอสมุดแพทย์แห่งชาติอเมริกัน (NLM-National Library of Medicine Classification) และภาษาของหนังสือ ใช้ค่าความถี่เพื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนร้อยละโดยการแจกแจงความถี่ของการใช้ จำแนกตามหมวดหมู่และภาษาของหนังสือที่จัดหา และใช้ค่าเฉลี่ยอัตราการใช้หนังสือต่อเล่มของหนังสือทั้งหมด โดยจำแนกตามภาษา

1. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยแบ่งสรุปออกเป็น 3 ส่วน คือ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดหาหนังสือตามการเสนอแนะของอาจารย์ ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการใช้หนังสือ และผลการเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดหาหนังสือและการใช้หนังสือ และอัตราการใช้ต่อเล่ม

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดหาหนังสือตามการเสนอแนะของอาจารย์ ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 ศูนย์บรรณสารฯ จัดหาหนังสือตามการเสนอแนะของอาจารย์ จำนวนทั้งสิ้น 10,381 เล่ม จำแนกเป็นภาษาไทย จำนวน 2,269 เล่ม (ร้อยละ 21.86) และ

ภาษาต่างประเทศ จำนวน 8,112 เล่ม (ร้อยละ 78.14) โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 เป็นปีที่จัดหาหนังสือมากที่สุด จำนวน 2,756 เล่ม เมื่อพิจารณาการจัดหาหนังสือตามการเสนอแนะของอาจารย์ในแต่ละสำนักวิชา พบว่า สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์จัดหาหนังสือมากที่สุด จำนวน 3,934 เล่ม (ร้อยละ 37.9) สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม จำนวน 3,531 เล่ม (ร้อยละ 34.01) และสำนักวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 1,645 เล่ม (ร้อยละ 15.85) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามหมวดหมู่ของหนังสือที่จัดหาตามการเสนอแนะของอาจารย์ หมวดหมู่ที่จัดหามากที่สุด คือ หมวด T (เทคโนโลยี) จำนวน 3,433 เล่ม (ร้อยละ 33.07) เป็นหนังสือภาษาต่างประเทศ จำนวน 2,820 เล่ม (ร้อยละ 34.76) และหนังสือภาษาไทย 613 เล่ม (ร้อยละ 27.02) รองลงมา คือ หมวด Q (วิทยาศาสตร์) จำนวน 2,590 เล่ม (ร้อยละ 24.95) เป็นหนังสือภาษาต่างประเทศ จำนวน 2,297 เล่ม (ร้อยละ 28.32) และหนังสือภาษาไทย จำนวน 293 เล่ม (ร้อยละ 12.91) และหมวด H (สังคมศาสตร์) จำนวน 1,775 เล่ม (ร้อยละ 17.10) เป็นหนังสือภาษาต่างประเทศ จำนวน 1,244 เล่ม (ร้อยละ 15.34) และหนังสือภาษาไทย จำนวน 531 เล่ม (ร้อยละ 23.40) แต่เมื่อพิจารณาการจัดหาหนังสือตามภาษา พบว่า ทั้งหนังสือภาษาต่างประเทศและภาษาไทย ในหมวดที่จัดหามากที่สุด คือ หมวด T มากที่สุด จำนวน 2,820 เล่ม (ร้อยละ 34.76) และจำนวน 613 เล่ม (ร้อยละ 27.02) ตามลำดับ

1.2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการใช้หนังสือ ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2550 มีการใช้หนังสือทั้งหมด จำนวน 65,102 ครั้ง และหนังสือในหมวด T (เทคโนโลยี) มีการใช้มากที่สุด จำนวน 27,547 ครั้ง (ร้อยละ 42.31) รองลงมาคือ หมวด Q (วิทยาศาสตร์) จำนวน 19,936 ครั้ง (ร้อยละ 30.62) และหมวด H (สังคมศาสตร์) จำนวน 8,111 ครั้ง (ร้อยละ 12.46) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาแยกตามภาษา พบว่า ทั้งหนังสือภาษาต่างประเทศและภาษาไทยในหมวดที่มีการใช้มากที่สุด คือ หมวด T (เทคโนโลยี) จำนวน 9,395 ครั้ง (ร้อยละ 39.34) และ 18,152 ครั้ง (ร้อยละ 44.03) รองลงมาคือ หมวด Q (วิทยาศาสตร์) จำนวน 7,970 ครั้ง (ร้อยละ 33.37) และ 11,966 ครั้ง (ร้อยละ 29.03) และหมวด H (สังคมศาสตร์) จำนวน 2,503 ครั้ง (ร้อยละ 10.48) และ 5,608 ครั้ง (ร้อยละ 13.60) ตามลำดับ

1.3 สรุปผลการเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดหากับการใช้หนังสือ และอัตราการใช้ต่อเล่ม ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 มีการจัดหาหนังสือทั้งหมด จำนวน 10,381 เล่ม มีการใช้หนังสือ 65,102 ครั้ง และมีอัตราการใช้โดยเฉลี่ย 6.27 ครั้งต่อเล่ม โดยหนังสือในหมวดที่มีอัตราการใช้ต่อเล่มมากที่สุด คือ หมวด WA (สาธารณสุขศาสตร์) มีอัตราการใช้มากถึง 9.23 ครั้งต่อเล่ม รองลงมาคือ หมวด T (เทคโนโลยี) มีอัตราการใช้ 8.02 ครั้งต่อเล่ม และหมวด Q (วิทยาศาสตร์) มีอัตราการใช้ 7.70 ครั้งต่อเล่ม ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามภาษา พบว่า ศูนย์บรรณสารฯ จัดหาหนังสือภาษาต่างประเทศ จำนวน 8,112 เล่ม และมีการใช้ 23,881 ครั้ง อัตราการใช้โดยเฉลี่ย 2.94 ครั้งต่อเล่ม โดยหนังสือภาษาต่างประเทศในหมวดที่มีอัตราการใช้ต่อเล่มมากที่สุด คือ หมวด Q (วิทยาศาสตร์) มีอัตราการใช้ 3.47 ครั้งต่อเล่ม รองลงมาคือ หมวด T (เทคโนโลยี) มีอัตราการใช้ 3.33 ครั้งต่อเล่ม และหมวด P (ภาษาศาสตร์) มีอัตราการใช้ 3.12 ครั้งต่อเล่ม ตามลำดับ ส่วนหนังสือภาษาไทย มีการจัดหาหนังสือจำนวน 2,269 เล่ม มีการใช้ 41,221 ครั้ง และมีอัตราการใช้โดยเฉลี่ย 18.17 ครั้งต่อเล่ม โดยหนังสือภาษาไทยในหมวดที่มีอัตราการใช้ต่อเล่มมากที่สุด คือ หมวด Q (วิทยาศาสตร์) มีอัตราการใช้ 40.84 ครั้งต่อเล่ม รองลงมาคือ หมวด T (เทคโนโลยี) มีอัตราการใช้ 29.61 ครั้งต่อเล่ม และ หมวด C (ศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์) มีอัตราการใช้ 27.00 ครั้งต่อเล่ม ตามลำดับ

2. อภิปรายผล

2.1 การจัดหาหนังสือตามการเสนอแนะของอาจารย์

การจัดหาหนังสือตามการเสนอแนะของอาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 จากการศึกษา พบว่า ศูนย์บรรณสารฯ จัดหาหนังสือภาษาต่างประเทศมากกว่าหนังสือภาษาไทย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เป็นมหาวิทยาลัยเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และหนังสือตำราภาษาต่างประเทศมักมีปริมาณและความทันสมัยมากกว่าหนังสือภาษาไทย กอปรกับศูนย์บรรณสารฯ มีนโยบายจัดหาทรัพยากรสารสนเทศตามเกณฑ์การประกันคุณภาพของศูนย์โดยมุ่งเน้นการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ (ฉบับพิมพ์) ในแต่ละปีการศึกษาควรมีความทันสมัย (เก่าไม่เกิน 5 ปี) (ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2549) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สดศรี กันทะอินทร์ (2549) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดซื้อและการใช้หนังสือของห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีงบประมาณ 2545-2547 พบว่า ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีการจัดหาหนังสือภาษาต่างประเทศมากกว่าหนังสือภาษาไทย อาจเป็นเพราะตำราทางการแพทย์ส่วนใหญ่ อาจารย์และนักศึกษาใช้หนังสือตำราภาษาต่างประเทศเป็นหลักในการเรียนการสอน

2.2 การใช้หนังสือที่จัดหาตามการเสนอแนะของอาจารย์

การใช้หนังสือที่จัดหาตามการเสนอแนะของอาจารย์ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2550 พบว่า จำนวนการใช้หนังสือโดยรวมที่มีการจัดหาในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2550 จำนวน 65,102 ครั้ง และหนังสือภาษาไทยมีการยืมใช้มากกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ อาจเนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่เชี่ยวชาญด้านภาษาต่างประเทศ และหนังสือพื้นฐานภาษาต่างประเทศบาง

ชื่อเรื่องมีการแปลเป็นภาษาไทย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของมัณฑนา เจริญแพทย์ (2542) ที่ศึกษาการจัดหาและ การใช้หนังสือของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พ.ศ. 2535-2537 พบว่า จำนวนการใช้และอัตราการยืมต่อเล่มของหนังสือภาษาไทยมีมากกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ แต่ขัดแย้งกับผลการวิจัยของประภาพร มณฑาทิพย์ (2549) ที่ศึกษาการใช้หนังสือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา พบว่า อัตราการใช้หนังสือภาษาไทยมีน้อยกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้อาจเนื่องจากการศึกษาเฉพาะหมวดหมู่ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเท่านั้น

หมวดที่มีการใช้มากที่สุด คือ หมวด T (เทคโนโลยี) มีการใช้มากที่สุดทั้งหนังสือภาษาต่างประเทศและหนังสือภาษาไทย อาจเนื่องจากหนังสือหมวดดังกล่าวเป็นหนังสือตำราพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยี ซึ่งอาจารย์และนักศึกษาต้องใช้ประกอบการเรียนการสอน และการฝึกปฏิบัติ

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนหนังสือที่จัดหาและร้อยละของอัตราการใช้ พบว่า โดยส่วนใหญ่หนังสือหมวดที่มีการจัดหามากจะมีการใช้มากตามไปด้วย ซึ่งอัตราการใช้โดยรวมเฉลี่ย 6.27 ครั้งต่อเล่ม และเมื่อพิจารณาจากอัตราการใช้ต่อเล่ม พบว่า หนังสือบางหมวดที่มีการจัดหามากแต่ไม่ได้เป็นหมวดที่มีการใช้มากที่สุด นั่นคือ หนังสือหมวด WA (สาขารณสุขศาสตร์) มีการจัดหาจำนวน 115 เล่ม แต่มีอัตราการใช้ต่อเล่มสูงถึง 9.23 ครั้งต่อเล่ม รองลงมาคือ หมวด T (เทคโนโลยี) มีการจัดหาจำนวน 3,433 เล่ม มีอัตราการใช้ 8.02 ครั้งต่อเล่ม และหมวด Q (วิทยาศาสตร์) มีการจัดหาจำนวน 2,590 เล่ม มีอัตราการใช้ 7.70 ครั้งต่อเล่ม ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการศึกษานี้ศึกษาเฉพาะหมวดหลักๆ ซึ่งห้องสมุดควรต้องนำผลการวิเคราะห์ไปพิจารณาและประชาสัมพันธ์ให้อาจารย์ และนักศึกษาเสนอรายชื่อหนังสือหมวดดังกล่าวให้มากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและให้มีจำนวนเพียงพอต่อการใช้ให้มากขึ้น

สำหรับหนังสือหมวดที่ไม่มีการใช้ คือ หมวด WH WI WJ WK WP WR WT WV WW และ WY ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในหมวดดังกล่าวยังไม่มีการเสนอให้จัดหาหรือมีการจัดหามาน้อยมาก อีกทั้งเป็นหมวดทางการแพทย์ศาสตร์ ซึ่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เริ่มเปิดการเรียนการสอนหลักสูตรแพทยศาสตร์ ในปีการศึกษา 2549 จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ไม่มีอัตราการใช้และการเสนอแนะจากอาจารย์ให้จัดหาหนังสือในหมวดหมู่ดังกล่าว

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 มหาวิทยาลัยควรมีการกระตุ้นและสนับสนุนให้อาจารย์และนักวิชาการของมหาวิทยาลัยเขียนตำรา หรือแปลเอกสารตำราภาษาต่างประเทศในรายวิชาพื้นฐานระดับปริญญาตรี เป็นภาษาไทยให้มากขึ้น

3.1.2 มหาวิทยาลัยอาจขอความร่วมมือจากคณาจารย์ผู้สอนกำหนดให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้างานจากหนังสือตำราภาษาต่างประเทศให้มากขึ้น เพื่อเป็นการกระตุ้นการใช้หนังสือทั้งให้มีอัตราการใช้ต่อเล่มให้สูงขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ศึกษาปริมาณของสาขาวิชาหนังสือที่จัดทำตามการเสนอแนะของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่จัดทำในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 เพื่อนำผลการศึกษามาพิจารณาอัตราการใช้หนังสือของแต่ละสาขาวิชาที่มีการเสนอให้จัดทำจากอาจารย์

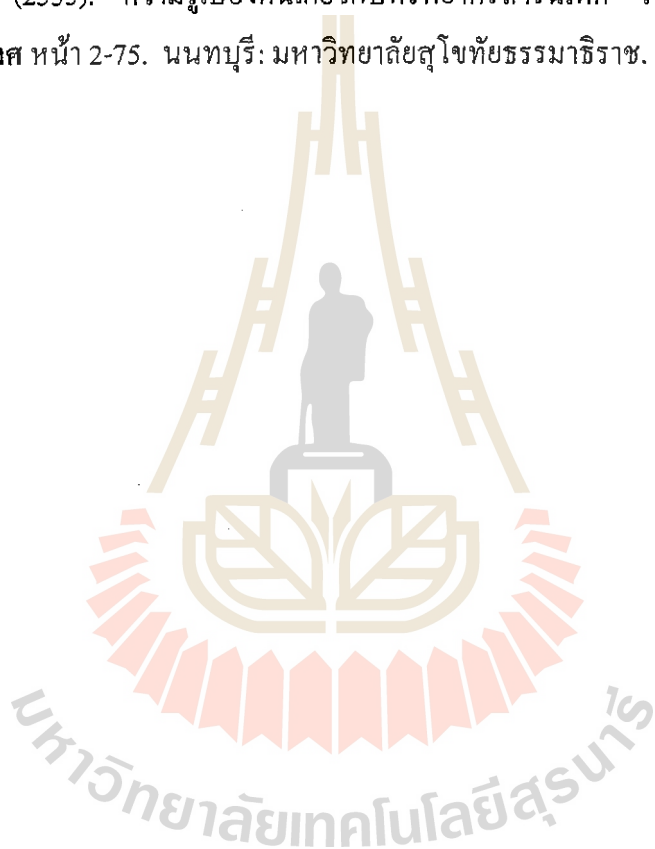
รายการอ้างอิง

- นงลักษณ์ ไม่น่ายกิจ. (2528). การประเมินทรัพยากรห้องสมุด. *ชมรมนิสิตวิชาบรรณารักษศาสตร์จุฬาฯ*, 5: 78-90.
- ประภาพร มณฑาทิพย์. (2549). การใช้หนังสือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น*.
- พรทิพย์ วรรณกุล. (2540). การพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศ. *มหาสารคาม: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.
- เพ็ญพันธ์ เพชรสร. (2531). การประเมินหนังสือในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ของหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยขอนแก่น. *วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. (2542). *คู่มือการเขียนวิทยานิพนธ์*. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา. (2549). *รายงานการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2549*. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. สาขาวิชาศิลปศาสตร์. (2533). *เอกสารการสอนชุดวิชา 13311 การพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศ*. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2546). *เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ*. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มัทนา เจริญแพทย์. (2542). การจัดหาและการใช้หนังสือของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พ.ศ. 2535-2537. กรุงเทพฯ: สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วาสนา ชนะสุข. (2538). การจัดหาและการใช้หนังสือหอสมุดจอห์นเอฟเคนเนดีที่ได้รับการเสนอแนะจากอาจารย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พ.ศ. 2531-2535. ปัตตานี: งานพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด ฝ่ายหอสมุดจอห์นเอฟเคนเนดี สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

ศิริพร พูลสุวรรณ. (2542). การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ. นครราชสีมา: โปรแกรมวิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.

สดศรี กันทะอินทร์. (2549). การจัดซื้อและการใช้หนังสือของห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีงบประมาณ 2545-2547 : รายงานการวิจัย. เชียงใหม่:
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อุทัย ทุตริยะโพธิ์. (2533). “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศ” ใน การพัฒนาทรัพยากร
สารสนเทศ หน้า 2-75. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล

ตารางข้อมูลดิบเกี่ยวกับการจัดหา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ตารางที่ ผ.ก1 จำนวนและร้อยละของหนังสือที่จัดหาตามการเสนอแนะของอาจารย์ในช่วง
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549 จำแนกตามหมวดหมู่และภาษา

หมวดหมู่	ภาษาต่างประเทศ		ภาษาไทย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
A	0	0.00	5	0.22	5	0.05
B	67	0.83	48	2.12	115	1.11
C	9	0.11	3	0.13	12	0.12
D	8	0.10	130	5.73	138	1.33
E-F	1	0.01	4	0.18	5	0.05
G	182	2.24	47	2.07	229	2.21
H	1,244	15.34	531	23.40	1,775	17.10
J	16	0.20	57	2.51	73	0.70
K	34	0.42	60	2.64	94	0.91
L	163	2.01	32	1.41	195	1.88
M	5	0.06	5	0.22	10	0.10
N	29	0.36	23	1.01	52	0.50
P	467	5.76	213	9.39	680	6.55
Q	2,297	28.32	293	12.91	2,590	24.95
QS	7	0.09	0	0.00	7	0.07
QT	31	0.38	1	0.04	32	0.31
QU	14	0.17	13	0.57	27	0.26
QV	35	0.43	7	0.31	42	0.40
QW	25	0.31	1	0.04	26	0.25
QX	1	0.01	0	0.00	1	0.01
QY	2	0.02	2	0.09	4	0.04
QZ	15	0.18	1	0.04	16	0.15
S	358	4.41	78	3.44	436	4.20

ตารางที่ ผ.ก1 (ต่อ)

หมวดหมู่	ภาษาต่างประเทศ		ภาษาไทย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
T	2,820	34.76	613	27.02	3,433	33.07
U	1	0.01	3	0.13	4	0.04
V	0	0.00	1	0.04	1	0.01
W	13	0.16	8	0.35	21	0.20
WA	74	0.91	41	1.81	115	1.11
WB	10	0.12	6	0.26	16	0.15
WC	6	0.07	1	0.04	7	0.07
WD	3	0.04	0	0.00	3	0.03
WE	11	0.14	2	0.09	13	0.13
WF	0	0.00	1	0.04	1	0.01
WG	1	0.01	0	0.00	1	0.01
WH	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WI	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WJ	1	0.01	0	0.00	1	0.01
WK	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WL	5	0.06	0	0.00	5	0.05
WM	0	0.00	2	0.09	2	0.02
WN	3	0.04	0	0.00	3	0.03
WO	4	0.05	1	0.04	5	0.05
WP	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WQ	3	0.04	0	0.00	3	0.03
WR	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WS	0	0.00	3	0.13	3	0.03

ตารางที่ ผ.ก1 (ต่อ)

หมวดหมู่	ภาษาต่างประเทศ		ภาษาไทย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
WT	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WU	2	0.02	0	0.00	2	0.02
WV	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WW	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WX	6	0.07	1	0.04	7	0.07
WY	0	0.00	1	0.04	1	0.01
WZ	1	0.01	1	0.04	2	0.02
Z	138	1.70	30	1.32	168	1.62
รวม	8,112	100.00	2,269	100.00	10,381	100.00

ตารางที่ ผ.ก2 จำนวนและร้อยละหนังสือที่จัดหาตามการเสนอแนะของอาจารย์ในปีงบประมาณ
พ.ศ. 2546 จำแนกตามหมวดหมู่และภาษา

หมวดหมู่	ภาษาต่างประเทศ		ภาษาไทย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
A	0	0.00	1	0.25	1	0.04
B	7	0.34	9	2.22	16	0.66
C	2	0.10	1	0.25	3	0.12
D	1	0.05	10	2.46	11	0.45
E-F	0	0.00	0	0.00	0	0.00
G	36	1.77	1	0.25	37	1.52
H	290	14.29	118	29.06	408	16.76
J	0	0.00	1	0.25	1	0.04
K	5	0.25	1	0.25	6	0.25
L	20	0.99	9	2.22	29	1.19
M	2	0.10	3	0.74	5	0.21
N	8	0.39	6	1.48	14	0.57
P	70	3.45	38	9.36	108	4.44
Q	630	31.05	65	16.01	695	28.54
QS	5	0.25	0	0.00	5	0.21
QT	5	0.25	0	0.00	5	0.21
QU	6	0.30	0	0.00	6	0.25
QV	13	0.64	1	0.25	14	0.57
QW	17	0.84	0	0.00	17	0.70
QX	1	0.05	0	0.00	1	0.04
QY	1	0.05	0	0.00	1	0.04
QZ	3	0.15	1	0.25	4	0.16
S	100	4.93	13	3.20	113	4.64

ตารางที่ ผ.ก2 (ต่อ)

หมวดหมู่	ภาษาต่างประเทศ		ภาษาไทย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
T	744	36.67	117	28.82	861	35.36
U	0	0.00	0	0.00	0	0.00
V	0	0.00	0	0.00	0	0.00
W	3	0.15	0	0.00	3	0.12
WA	15	0.74	6	1.48	21	0.86
WB	3	0.15	0	0.00	3	0.12
WC	3	0.15	0	0.00	3	0.12
WD	1	0.05	0	0.00	1	0.04
WE	1	0.05	0	0.00	1	0.04
WF	0	0.00	1	0.25	1	0.04
WG	1	0.05	0	0.00	1	0.04
WH	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WI	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WJ	1	0.05	0	0.00	1	0.04
WK	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WL	3	0.15	0	0.00	3	0.12
WM	0	0.00	1	0.25	1	0.04
WN	2	0.10	0	0.00	2	0.08
WO	2	0.10	0	0.00	2	0.08
WP	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WQ	1	0.05	0	0.00	1	0.04
WR	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WS	0	0.00	0	0.00	0	0.00

ตารางที่ ผ.ก2 (ต่อ)

หมวดหมู่	ภาษาต่างประเทศ		ภาษาไทย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
WT	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WU	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WV	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WW	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WX	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WY	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WZ	0	0.00	0	0.00	0	0.00
Z	27	1.33	3	0.74	30	1.23
รวม	2,029	100.00	406	100.00	2,435	100.00

ตารางที่ ผ.ก3 จำนวนและร้อยละหนังสือที่จัดหาตามการเสนอแนะของอาจารย์ในปีงบประมาณ
พ.ศ. 2547 จำแนกตามหมวดหมู่และภาษา

หมวดหมู่	ภาษาต่างประเทศ		ภาษาไทย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
A	0	0.00	0	0.00	0	0.00
B	20	1.01	2	0.43	22	0.90
C	4	0.20	0	0.00	4	0.16
D	5	0.25	9	1.94	14	0.57
E-F	1	0.05	1	0.22	2	0.08
G	41	2.08	7	1.51	48	1.97
H	328	16.63	77	16.59	405	16.63
J	3	0.15	11	2.37	14	0.57
K	6	0.30	34	7.33	40	1.64
L	51	2.59	9	1.94	60	2.46
M	0	0.00	2	0.43	2	0.08
N	0	0.00	1	0.22	1	0.04
P	172	8.72	46	9.91	218	8.95
Q	532	26.98	82	17.67	614	25.21
QS	0	0.00	0	0.00	0	0.00
QT	8	0.41	0	0.00	8	0.33
QU	4	0.20	1	0.22	5	0.21
QV	6	0.30	0	0.00	6	0.25
QW	1	0.05	1	0.22	2	0.08
QX	0	0.00	0	0.00	0	0.00
QY	1	0.05	1	0.22	2	0.08
QZ	2	0.10	0	0.00	2	0.08
S	83	4.21	27	5.82	110	4.52

ตารางที่ ผ.ก3 (ต่อ)

หมวดหมู่	ภาษาต่างประเทศ		ภาษาไทย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
T	653	33.11	128	27.59	781	32.06
U	0	0.00	0	0.00	0	0.00
V	0	0.00	0	0.00	0	0.00
W	3	0.15	4	0.86	7	0.29
WA	18	0.91	17	3.66	35	1.44
WB	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WC	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WD	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WE	3	0.15	0	0.00	3	0.12
WF	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WG	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WH	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WI	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WJ	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WK	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WL	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WM	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WN	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WO	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WP	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WQ	1	0.05	0	0.00	1	0.04
WR	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WS	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WT	0	0.00	0	0.00	0	0.00

ตารางที่ ผ.ก3 (ต่อ)

หมวดหมู่	ภาษาต่างประเทศ		ภาษาไทย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
WU	1	0.05	0	0.00	1	0.04
WV	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WW	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WX	2	0.10	0	0.00	2	0.08
WY	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WZ	0	0.00	0	0.00	0	0.00
Z	23	1.17	4	0.86	27	1.11
รวม	1,972	100.00	464	100.00	2,436	100.00

ตารางที่ ผ.ก4 จำนวนและร้อยละหนังสือที่จัดหาตามการเสนอแนะของอาจารย์ในปีงบประมาณ
พ.ศ. 2548 จำแนกตามหมวดหมู่และภาษา

หมวดหมู่	ภาษาต่างประเทศ		ภาษาไทย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
A	0	0.00	2	0.26	2	0.07
B	15	0.75	20	2.61	35	1.27
C	1	0.05	2	0.26	3	0.11
D	0	0.00	109	14.25	109	3.96
E-F	0	0.00	3	0.39	3	0.11
G	55	2.76	1	0.13	56	2.03
H	286	14.36	198	25.88	484	17.56
J	7	0.35	41	5.36	48	1.74
K	11	0.55	23	3.01	34	1.23
L	51	2.56	5	0.65	56	2.03
M	0	0.00	0	0.00	0	0.00
N	11	0.55	14	1.83	25	0.91
P	111	5.58	37	4.84	148	5.37
Q	537	26.97	77	10.07	614	22.28
QS	1	0.05	0	0.00	1	0.04
QT	4	0.20	0	0.00	4	0.15
QU	1	0.05	7	0.92	8	0.29
QV	10	0.50	3	0.39	13	0.47
QW	4	0.20	0	0.00	4	0.15
QX	0	0.00	0	0.00	0	0.00
QY	0	0.00	0	0.00	0	0.00
QZ	3	0.15	0	0.00	3	0.11
S	119	5.98	7	0.92	126	4.57

ตารางที่ ผ.ก4 (ต่อ)

หมวดหมู่	ภาษาต่างประเทศ		ภาษาไทย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
T	674	33.85	177	23.14	851	30.88
U	0	0.00	3	0.39	3	0.11
V	0	0.00	1	0.13	1	0.04
W	0	0.00	2	0.26	2	0.07
WA	19	0.95	9	1.18	28	1.02
WB	1	0.05	5	0.65	6	0.22
WC	2	0.10	1	0.13	3	0.11
WD	1	0.05	0	0.00	1	0.04
WE	1	0.05	0	0.00	1	0.04
WF	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WG	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WH	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WI	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WJ	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WK	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WL	2	0.10	0	0.00	2	0.07
WM	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WN	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WO	2	0.10	0	0.00	2	0.07
WP	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WQ	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WR	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WS	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WT	0	0.00	0	0.00	0	0.00

ตารางที่ ผ.ก4 (ต่อ)

หมวดหมู่	ภาษาต่างประเทศ		ภาษาไทย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
WU	1	0.05	0	0.00	1	0.04
WV	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WW	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WX	1	0.05	1	0.13	2	0.07
WY	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WZ	0	0.00	1	0.13	1	0.04
Z	60	3.01	16	2.09	76	2.76
รวม	1,991	100.00	765	100.00	2,756	100.00

ตารางที่ ผ.ก5 จำนวนและร้อยละหนังสือที่จัดทำตามการเสนอแนะของอาจารย์ในปีงบประมาณ
พ.ศ. 2549 จำแนกตามหมวดหมู่และภาษา

หมวดหมู่	ภาษาต่างประเทศ		ภาษาไทย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
A	0	0.00	2	0.32	2	0.07
B	25	1.18	17	2.68	42	1.53
C	2	0.09	0	0.00	2	0.07
D	2	0.09	2	0.32	4	0.15
E-F	0	0.00	0	0.00	0	0.00
G	50	2.36	38	5.99	88	3.20
H	340	16.04	138	21.77	478	17.36
J	6	0.28	4	0.63	10	0.36
K	12	0.57	2	0.32	14	0.51
L	41	1.93	9	1.42	50	1.82
M	3	0.14	0	0.00	3	0.11
N	10	0.47	2	0.32	12	0.44
P	114	5.38	92	14.51	206	7.48
Q	598	28.21	69	10.88	667	24.22
QS	1	0.05	0	0.00	1	0.04
QT	14	0.66	1	0.16	15	0.54
QU	3	0.14	5	0.79	8	0.29
QV	6	0.28	3	0.47	9	0.33
QW	3	0.14	0	0.00	3	0.11
QX	0	0.00	0	0.00	0	0.00
QY	0	0.00	1	0.16	1	0.04
QZ	7	0.33	0	0.00	7	0.25
S	56	2.64	31	4.89	87	3.16

ตารางที่ ผ.ก5 (ต่อ)

หมวดหมู่	ภาษาต่างประเทศ		ภาษาไทย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
T	749	35.33	191	30.13	940	34.13
U	1	0.05	0	0.00	1	0.04
V	0	0.00	0	0.00	0	0.00
W	7	0.33	2	0.32	9	0.33
WA	22	1.04	9	1.42	31	1.13
WB	6	0.28	1	0.16	7	0.25
WC	1	0.05	0	0.00	1	0.04
WD	1	0.05	0	0.00	1	0.04
WE	6	0.28	2	0.32	8	0.29
WF	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WG	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WH	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WI	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WJ	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WK	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WL	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WM	0	0.00	1	0.16	1	0.04
WN	1	0.05	0	0.00	1	0.04
WO	0	0.00	1	0.16	1	0.04
WP	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WQ	1	0.05	0	0.00	1	0.04
WR	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WS	0	0.00	3	0.47	3	0.11

ตารางที่ ผ.ก5 (ต่อ)

หมวดหมู่	ภาษาต่างประเทศ		ภาษาไทย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
WT	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WU	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WV	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WW	0	0.00	0	0.00	0	0.00
WX	3	0.14	0	0.00	3	0.11
WY	0	0.00	1	0.16	1	0.04
WZ	1	0.05	0	0.00	1	0.04
Z	28	1.32	7	1.10	35	1.27
รวม	2,120	100.00	634	100.00	2,754	100.00

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างแผนงานคำนวณจำนวนหนังสือที่จัดซื้อระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ตัวอย่างแผนงานคำนวณจำนวนหนังสือที่จัดซื้อระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549

Microsoft Excel - วิชาหมวด - งาน

เพิ่ม แฉีก มุมมอง แยก รูปแบบ เครื่องมือ ข้อมูล หน้าต่าง วิดีโอ Adobe PDF

AB4

	T	U	V	W	X	Y	Z
1	จำนวนหนังสือที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2546-2549 จำแนกตามหมวดหมู่						
2	หมวดหมู่	ภาษาอังกฤษ		ภาษาไทย		รวม	
3		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4	A	0	0.00	5	0.22	5	0.22
5	B	67	0.83	48	2.12	115	2.94
6	C	9	0.11	3	0.13	12	0.24
7	D	8	0.10	130	5.73	138	5.83
8	E-F	1	0.01	4	0.18	5	0.19
9	G	182	2.24	47	2.07	229	4.32
10	H	1,244	15.34	531	23.41	1,775	38.75
11	J	16	0.20	57	2.51	73	2.71
12	K	34	0.42	60	2.65	94	3.06
13		162	2.01	22	1.41	184	3.42
14	รวม	2546	2547	2548	2549	เปรียบเทียบรวม	เปรียบเทียบสาระ

พร้อม

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างไฟล์ข้อมูลการจัดการหนังสือประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ตัวอย่างไฟล์ข้อมูลการจัดหาหนังสือประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546-2549

	A	B	C	D	E
	Cur.	Call. No.	Title/Author	Copy	Place of
2	เคมี	HV8077 S34 2000	Current methods in forensic gunshot residue analysis /		aBoca Raton .bCRC
3	เคมี	NK1570 H59 2000	Geometric symmetry in patterns and tilings /		aBoca Raton, FL .bI
4	เคมี	QC145 2 B37 2003	Basic concepts for simple and complex liquids /	c. 2	aNew York .bCambr
5	เคมี	QC1 73 4 S94 S65 1998	Specimen handling, preparation, and treatments in surface chara		aNew York .bKluwer
6	เคมี	QC176 D68 2003	Structure and dynamics : an atomic view of materials /		aOxford .aNew York
7	เคมี	QC311 A87 2002	Thermodynamics and statistical mechanics : equilibrium by entro		aSan Diego, Calif. .t
8	เคมี	QC451 L56 2002	Spectroscopic measurement : an introduction to the fundamenta		aAmsterdam .aBost
9	เคมี	QC454 M6 M38 1999	Molecular spectroscopy /		aUpper Saddle Rive
10	เคมี	QC879 7 C44 2000	Chemical modeling . applications and theory /		aCambridge .bRoya
11	เคมี	QD151 5 H68 2001	Inorganic chemistry /		aHartow .bPrentice I
12	เคมี	QD189 I66 2002	Ionic liquids : industrial applications for green chemistry /		aWashington, D.C. :
13	เคมี	QD251 2 L68 2002	Organic chemistry /		aNew York .bOxford
14	เคมี	QD251 3 C37 2003	Organic chemistry /		aBoston .bMcGraw-
15	เคมี	QD251 3 V65 2002	Organic chemistry structure and fuction /		aNew York .bW. H. I
16	เคมี	QD262 D89 2002	Organic synthesis on solid phase /		aWeinheim .bWiley-
17	เคมี	QD262 G48 2000	Organic synthesis workbook /		aWeinheim : Germa
18	เคมี	QD262 O622 2002	Optimization of solid-phase combinatorial synthesis /		aNew York .bMarcel
19	เคมี	QD262 O7	Organic synthesis	v 77	aNew York .bJohn J

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ประวัติผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการ นางดวงใจ กาญจนศิลป์ (Mrs. Doungjai Kanjanasilp)

วุฒิการศึกษา ปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์)
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

โทรศัพท์ 0 4422 3071

ผลงานที่พิมพ์เผยแพร่

บทความ 1. “การประเมินผลการทำงาน” ใน บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มข. ปีที่ 22
ฉบับที่ 1 (มกราคม–เมษายน 2547).

หนังสือ 1. บรรณารักษการจัดทำหนังสือชื่อ บรรณานุกรมงานวิจัยโคราชศึกษา. นครราชสีมา:
ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2549.

2. บรรณารักษการจัดทำหนังสือชื่อ บทความย่องานวิจัยโคราชศึกษา. นครราชสีมา:
ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2549.

นักวิจัย นางศิริระณี เพ็ชรบุรี (Mrs. Ratchanee Phenkhonburi)

วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์)
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ตำแหน่ง บรรณารักษ์ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

โทรศัพท์ 0 4422 3067

นักวิจัย นางขวัญแก้ว เทพวิชิต (Mrs. Kwankaew Thepwichit)

วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์)
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ตำแหน่ง บรรณารักษ์ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

โทรศัพท์ 0 4422 3076

นักวิจัย นางสาวพุทธชาติ เรืองศิริ (Miss Phuthachat Ruangsiri)
 วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์)
 วิทยาลัยครูสกลนคร
 ตำแหน่ง บรรณารักษ์ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
 โทรศัพท์ 0 4422 3076

นักวิจัย นางคณิชนิตย์ หีบแก้ว (Mrs. Khanungnit Hebkeaw)
 วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (สารนิเทศศาสตร์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
 ตำแหน่ง บรรณารักษ์ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
 โทรศัพท์ 0 4422 3071

